

LAPIN AMKIN OPISKELIJAT SÄÄSTÄJINÄ JA SIJOITTA-
JINA

Juutinen Petri

Opinnäytetyö
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet
Liiketalouden koulutusohjelma
Tradenomi AMK

2017

Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja
hallinnon ala
Liiketalouden koulutusohjelma
Tradenomi

Tekijä	Petri Juutinen	Vuosi	2017
Ohjaaja(t)	Satu Valli		
Työn nimi	Lapin AMK:n opiskelijat säästäjinä ja sijoittajina		
Sivu- ja liitesivumäärä	41 + 5		

Tutkimuksen päätavoitteena oli kerätä tietoa Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoilta säästämisestä ja sijoittamisesta. Opinnäytetyössä tutkittiin, millaisia nuoret ovat sijoittajina, miten hyvin he tuntevat erilaisia sijoitusinstrumentteja ja kuinka mielenkiintoisina he niitä pitävät. Kysely kohdistettiin 18-30-vuotiaille opiskelijoille, mutta vastaajissa oli myös yli 30-vuotiaita. Valitsin opinnäytetyöni aiheen mielenkiinnosta säästämiseen ja sijoittamiseen.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa käytettiin säästämisen ja sijoittamisen aihealueen kirjallisuutta ja internetlähteitä. Opinnäytetyön tutkimusosuus toteutettiin kvantitatiivisena tutkimuksena. Otantamenetelmänä käytettiin sähköpostilla lähetetty kysely ja vastauksia saatiin 223 kappaletta. Kysely lähetettiin Lapin ammattikorkeakoulun jokaiselle eri koulutusyksikössä opiskelevalle. Innokkaimmin kyselyyn vastasivat sosiaali-, terveys- ja liikunta-alaa opiskelevat. Lomakkeen kysymykset olivat strukturoituja ja mukana oli myös kysymys, johon sai vastata vapaasti.

Tutkimustulosten perusteella nuoret ovat kiinnostuneita sijoittamisesta ja vastanneista noin puolet on aloittanut sijoittamisen. Sijoitusinstrumenteista rahastot ja osakkeet ovat suosituin vaihtoehto. Tärkeimmät kriteerit sijoituksen valinnassa olivat tuotto, vaivattomuus sekä riski. Nuoret jotka eivät sijoittaneet, säästivät pääasiassa pankki tai säästötilille ja muut vaihtoehdot jäivät suosiossa merkittävästi. Vastanneista noin puolet pystyi säästämään tuloistaan. Kovin hyvin ei tunnettu sijoituspalveluita tarjoavaa Nordnettiä ja kaikista kyselyyn osallistuneista vain 54 tunti kyseisen pankin.

Havaintona tutkimuksesta voidaan tehdä se, että osa nuorista säästää pankin tilille ja puolet vastanneista sijoittaa. Monet eivät tiedon-, ajan- tai rahanpuutteen vuoksi ryhdy omaksuma erilaisia sijoitusinstrumentteja ja sijoittamisen sijaan pitävät säästöt pankin tilillä.

Avainsanat säästäminen, sijoittaminen, kyselytutkimus, opiskelijat, tuotto, kvantitatiivinen tutkimus

School of Business and Culture
Degree Programme in Business
Administration
Bachelor of Business Administration

Author	Petri Juutinen	Year	2017
Supervisor	Satu Valli		
Subject of thesis	Lapland UAS Students as savers and investors		
Number of pages	41 + 5		

The main objective of this bachelor's thesis was to collect information from the students of Lapland University of Applied Sciences about their opinion in being investors. The thesis examined how students think of themselves being as investors, how well they know different investment products and how interesting they found them to be. The questionnaire was targeted at students aged 18 to 30, but some respondents were over 30. The topic was selected as a result of my own interest.

The theoretical part of the thesis is based on literature on investment and savings, and related Internet sources. The research part of the thesis was executed as a quantitative study. The sampling method used was a questionnaire sent by e-mail and 223 answers were received. The questionnaire was sent to students at Lapland University of Applied Sciences. Students from social, health and sports were most enthusiastic in answering the survey. The questions in the form were structured and there was a part where the respondents were able to give own opinions.

Based on the results of the study, young people are interested in saving money and about half have started investing. The most popular investment products are funds and shares. The main criteria for choosing an investment product, were how profitable it is, how easy to understand and what are the risks. Usually students just save money in bank accounts or savings account and other saving methods were limited. Young people are willing to put some money into savings account, but lack of money and knowledge were the most common barrier. There was a question about investment bank Nordnet, but only 54 out of 223 respondents were able to recognize it

An observation result of this survey is that some students only save money in bank account and half of the students are investing. Some students do not have knowledge, time nor money to acquire various investment products and they would rather keep savings in a bank account.

Keywords savings, investments, survey, student, profit, quantitative research,

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
1.1	Tutkimusongelma ja sen rajaus	6
1.2	Tutkimusmenetelmä ja sen perustelut	6
2	SIJOITUSINSTRUMENTIT	9
2.1	Pankkisäästäminen.....	10
2.1.1	Talletukset.....	11
2.1.2	Määräaikainen tuottotili	11
2.1.3	Jatkuva tuottotili.....	13
2.1.4	ASP-tili	13
2.2	Osakkeet.....	14
2.3	Sijoitusrahastot	16
2.4	Indeksirahastot	17
2.5	Aktiivinen ja passiivinen rahasto	18
2.6	ETF	18
2.7	Sijoitusasunnot	20
3	NORDNET SIJOITTAJAN VÄLINEENÄ	24
3.1	Mikä on Nordnet	24
3.2	Blogit.....	24
3.3	Shareville	25
3.4	Miten hyödynnän Nordnetiä	25
4	SIJOITTAJAN VEROTUS	26
4.1	Myyntivoitto	26
4.2	Vuokratulojen verotus	26
4.3	Osinkojen verotus	26
5	KYSELYTUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN.....	27
5.1	Vastaajien taustatiedot.....	28
5.2	Säästö ja sijoitustuotteiden tuntemus	30
5.3	Tunnetaanko Nordnet	34
6	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	36
	LÄHTEET.....	39

1 JOHDANTO

Opinnäytetyössä käsitellään nuorten sijoituskäyttäytymistä. Talouselämän tekemän tutkimuksen mukaan 15-25-vuotiaista lähes 55 %:lla on aikomus lisätä säästämistä. Tutkimuksen mukaan kuitenkin suurin este säästämiselle nuorilla on tulojen vähäisyys. Tutkimuksessa nuorilla oli positiivinen suhtautuminen tulevaisuuteen, sillä noin 50 % uskoi taloutensa parantuvan seuraavan vuoden aikana. Taloudellisesti ei niin positiiviset ajat ovat tehneet säästämisestä nuorten keskuudessa trendikästä. (talouselämä 2015) Tämä herätti mielenkiintoni siihen, miten nuoret ovat kiinnostuneita sijoitustoiminnasta. Tutkimuksessa selvitetään mitkä ovat nuorten mielestä mielekkäimmät sijoitustavat.

Tässä tutkimuksessa selvitetään Lapin AMKin opiskelijoiden kiinnostusta ja halukkuutta sijoittamiseen. Tutkimuksella selvitetään, uskaltavatko nuoret sijoittaa, ottaa riskiä ja kuinka he osaavat tiedostaa ja varautua niihin. Uraansa aloitteleva kokematon sijoittaja ei useinkaan ole valmis hyväksymään rajallisuuttaan, ja silloin hyvät tietolähteet ovat tärkeässä roolissa, kun opetellaan säästämistä ja sijoittamista. Nuori sijoittaja voi hakea nopeaa voittoa suurellakin riskillä, kunnes kaikki voi olla liian myöhäistä. Riskienhallinta kannattaa opetella uran alussa ja haluankin selvittää, ovatko nuoret millään tavalla tietoisia kyseisistä tavoista. (Hyttinen 2016, 175 – 176.)

Milleniaalisukupolvi (y-sukupolvi s. 1980 - 1995) on kasvanut talouden heiluesssa puolelta toiselle ja ehkä tästä johtuen tehnyt heistä varovaisia, kun puhutaan sijoittamisesta. Nuorella sijoittajalla on haasteena kokemuksen puute ja epävarmuus tulevaisuudesta, ja tämän kaiken keskellä pitäisi miettiä, haluaako ja kykeneekö säästämään tuottavasti. Nuori sijoittaja on hyvissä asemissa verrattuna kokeneempiin, kun markkinoilla tapahtuu lyhyitä korjausliikkeitä, mikä avaa mahdollisuuksia tehdä uusia sijoitusratkaisuja. Nuorella on mahdollista ottaa enemmän riskiä, senkin uhalla, että tulee tappioita, koska hänellä on enemmän aikaa korjata menetetty sijoitus pitkällä aikavälillä. (Teemu Kokko 2016.) Opinnäytetyö tulee hyödyttämään nuoria, jotka ovat aloittamassa sijoittamista sekä haluavat varautua tulevaisuuteen omaisuutta kartuttamalla.

1.1 Tutkimusongelma ja sen rajaus

Opinnäytetyössä selvitetään, millaiset sijoitustuotteet kiinnostavat nuoria sekä millainen taitotieto heillä on sijoittamista kohtaan. Tutkimuskysymyksiksi käsiteltävästä aiheesta nousevat asiat, millaiset sijoitusmuodot kiinnostavat Lapin AMKin opiskelijoita sekä millaisen asiantuntemuksen he omaavat sijoitustuotteisiin.

(Hakalan 2004, 62) mukaan "aiheen rajaaminen on, tylästi ilmaistuna, elämän ja kuoleman kysymys". Tutkimuksella etsitään tietoa, miten nuoret suhtautuvat säästämiseen ja sijoittamiseen sekä millaisia tavoitteita ja odotuksia heillä mahdollisesti on. Olen rajannut tutkimuksen osallistujat Lapin AMKin opiskelijoihin, jotka ovat pääasiassa nuoria ja etsivät tulevaisuudelleen vielä suuntaa. Tutkittaville ei aseteta mitään tarkkaa ikärajaa, koska opiskelevien joukosta varmasti löytyy myös varttuneempia henkilöitä. Opiskelijoita ei ryhmitellä aloittain, vaan kaikki Lapin amk:n opiskelijat saavat vastata kyselyyn.

1.2 Tutkimusmenetelmä ja sen perustelut

Opinnäytetyö on tarkoitus tehdä kvantitatiivista menetelmää käyttäen. Määrällistä tutkimusta tehdessä on tärkeää tietää tutkittavan ilmiön parametrit ja muuttujat, eli on tiedettävä mitä mitataan. Pieneltä joukolta havaintoyksiköitä kerätään tutkimustietoa. Tämä pieni joukko on otos, jonka oletetaan edustavan perusjoukkoa, eli koko sitä populaatiota, jota ilmiö koskettaa. Tässä opinnäytetyössä opiskelijat ovat tämä perusjoukko josta kyselyllä saadaan otos. Kvantitatiivinen tutkimus vaatii riittävää lukumäärä havaintoyksiköitä, jotta se on luotettava ja antaa todellisen kuvan perusjoukosta. (Kananen 2011, 17-19.)

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa suositaan ihmistä tiedon lähteenä. Kohdejoukko valitaan tarkoituksenmukaisesti, ei satunnaisotoksena kuten kvantitatiivisessa tavassa. Laadullisessa tutkimuksessa suositaan tapaa tehdä havaintoja, jossa tutkittava pääsee esille. Teemahaastattelu, osallistuva havainnointi ja ryhmähaastattelu menetelmillä tutkija voi löytää uusia odottamattomia näkökulmia. Kvalitatiivisen ja kvantitatiivisen tutkimuksen keskeisin ero on se, että kvantitatiivisessa tutkimuksessa rajat on määrätty tarkasti etukäteen, mutta kvalitatiivi-

sessä tutkimuksessa suunnitelmat joustavat, ja ne voivat muuttua tutkimuksen aikana. Tutkittavat kohteet nähdään poikkeuksellisina, ja kerätty aineisto tarkastellaan sen mukaisesti. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara. 2013, 164.)

Hyvä ohje tutkimusta hahmottelevalle on, että pohtii, mikä menettely parhaiten tuo selvyyttä käsiteltäviin kysymyksiin, ja että valitsee sellaisen lähestymistavan ja metodin, jonka pätevyydestä on kaikkein vakuuttunein. Tutkimuksessa ei ole järkevää ryhtyä haastattelemaan vain muutamaa henkilöä, koska silloin ei saada riittävän laajaa otantaa. Molempia on mahdollista käyttää yhtä aikaa samassa tutkimuksessa, mutta koska tässä kohteena on suuri joukko opiskelijoita, en lähtenyt tuomaan mitään laadullisen tutkimuksen elementtejä. Kumman tavan sitten valitsee, ei se tee tutkimuksesta yhtään sen huonompaa tai parempaa kuin toisenlaisista lähtökohdista syntynyt tutkimus. Kaikkein syvimät ja periaatteellisimmat päätökset tehdään tieteenfilosofisella tasolla, joko tiedostaen tai tiedostamatta. Vanhan sanonnan mukaan hyvä kysymys on jo puoli vastausta. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara. 2013, 123 - 125, 137.)

Tässä opinnäytetyössä on tarkoitus kerätä aineistoa kyselytutkimusta hyväksi käyttäen. Sen etuna pidetään, että niiden avulla voidaan kerätä laaja aineisto. Lomake on helppo lähettää, vaikka tuhannelle opiskelijalle, ja erinomaisesti suunniteltu lomake on kohtalaisen vaivaton analysoida tietokoneen avulla. Myös aikataulu ja kustannukset voidaan arvioida kohtalaisen tarkasti. Kyselytutkimukseen liittyy myös heikkouksia. Näitä voivat olla:

- Kuinka vakavasti vastaajat ovat suhtautuneet tutkimukseen: ovatko olleet vastauksissa rehellisiä.
- Ei ole selvää, miten onnistuneita annetut vastausvaihtoehdot ovat olleet vastaajien näkökulmasta. Väärinkäsityksiä on vaikea kontrolloida.
- Vastaamattomuus nousee joissakin tapauksissa suureksi.

Kyselylomake lähetetään vastaajille sähköpostilla, joka on kohtalaisen vaivaton ja helppo tapa tavoittaa suuri vastaajaryhmä. Riskinä tässä tavassa on kato, eli suurin osa vastaajista ei vaivaudu osallistumaan kyselyyn. Aihepiirillä on suuri vaikutus, kuinka suureksi vastausprosentti muodostuu. Valikoimattomalle jou-

kolle lähetetty lomake ei yleensä tuota korkeaa vastausprosenttia, parhaimmillaan noin 30 - 40 %. Valikoimattomalla joukolla tarkoitetaan suurta yleisöä, jolle kysely ei välttämättä ole millään tavalla tärkeä. Saatekirjeellä voidaan herättää kiinnostusta kertomalla miksi ja mihin tarkoitukseen tietoa kerätään. (Hirsjärvi ym. 2013,193 - 196.) Tähän tutkimukseen parhaiten sopiva menetelmä on kvantitatiivinen, koska kyselylomakkeella saadaan tavoitettua mahdollisimman monta Lapin AMKin opiskelijaa. Tilastollisella menetelmällä suuresta aineistosta saadaan kerättyä paljon tietoa, ja se on tässä tutkimuksessa oikea vaihtoehto.

Lomakkeen kysymyksiä voidaan muotoilla monella tavalla. On olemassa kolme erilaista tapaa laatia kyselylomake ja nämä ovat: avoimet kysymykset, monivalintakysymykset ja asteikkoihin eli skaaloihin perustuvat kysymykset. (Vilkkä 2015, 106.) Tässä tutkimuksessa tullaan käyttämään pääasiassa skaaloihin perustuvaa ja lisäksi lomaketta täydennetään monivalintakysymyksillä. Monivalintakysymyksissä kysymysten muoto on standardisoitu eli vakioitu ja tällä tavoitellaan vertailukelpoisuutta, jota tässä tutkimuksessa haetaan. (Vilkkä 2015, 106.)

2 SIJOITUSINSTRUMENTIT

Päästäkseen sijoittamisessa alkuun ei välttämättä tarvita suurta pääomaa, sillä jo muutamalla kympillä voi ostaa rahasto-osuuksia. Kaikki tunnetut sijoittajagurut eivät välttämättä ole olleet heti alkuun rikkaita vaan ovat sijoittamalla keränneet huomattavan varallisuuden. Rahavarojen käyttäminen on pääasiassa joukko päätöksiä. Haluaako löytää keinoja, miten saada pääomalle kestävä tuottoa ja samalla myös kehittää omaa henkistä pääomaa oppimalla uutta sijoittamisen maailmasta. Toinen vaihtoehto on, käyttääkö rahaa jokapäiväisenä välineenä erilaisten hyödykkeiden hankkimiseen miettimättä enempää sen merkitystä. Osakemarkkinat tuottavat keskimäärin pitkällä aikavälillä noin 8 prosenttia, ja pankkitilien lähes nollakorkoihin verrattuna se on monikertainen määrä. Jotta voi sijoittaa, täytyy ensin säästää, ja se tarkoittaa kulutuksen vähentämistä. Luopumalla houkutuksista tänään voi muutaman vuoden kuluttua ostaa auton. Jos sijoittaa säästönsä pankkitilille, joutuu tyytymään käytettyyn autoon. Jos sijoittaa osakkeisiin ja vähän tuuriakin on mukana, pääsee valitsemaan mikä uudenkarhea auto miellyttää eniten silmää. (Hämäläinen 2014, 6.)

Sijoittajalle löytyy lukuisia erilaisia vaihtoehtoja, kuinka sijoittaa varallisuus. Pörssiosakkeet ovat se kaikkein tunnetuin tapa mutta ei likimainkaan ainoa. Korkosijoittaminen on toinen suuri sijoituskohte. Rahan tallettaminen pankkiin on korkosijoittamista yksinkertaisimmillaan, ja sijoittaja tietää etukäteen tuottonsa. Tileille talletetut varat ovat käytännössä annettu pankin käyttöön, ja pankki lainaa varoja eteenpäin muille asiakkaille. Tallettaja luottaa, että pankki maksaa rahat myöhemmin takaisin ja talletukselle maksettava korko on palkkio rahan käytöstä. (Hämäläinen 2014, 7.)

Asuntosijoittaminen on vuosien saatossa noussut enemmän myös tavallisen matti meikäläisen tavaksi sijoittaa. Esimerkiksi perintönä tullut asunto ei meneäkään myyntiin vaan laitetaan vuokralle. Asuntosijoittaja saa kuukausittain vuokratuloa ja maksaa sillä vastikkeen ja siitä jäävä raha on tuottoa. Remontit voivat verottaa asuntosijoittajan tuottoa kovastikin. Asunnot eivät ole ainoa kiinteistö, johon voi sijoittaa. Esimerkiksi metsä on Suomessa suosittu sijoituskohte, ja myymällä metsästä puita sijoittaja saa tuloja. (Hämäläinen 2014, 7.)

Yksityishenkilöllä on valtavat määrät vaihtoehtoja sijoittaa rahansa erilaisiin sijoitusinstrumentteihin. Vaihtoehtojen määrä on varmasti yksi tärkeimmistä syistä, miksi se koetaan liian vaikeaksi. Lisäksi talouden epävarmuus ei tälläkään hetkellä kannusta sijoittamiseen henkilöä, jolla ei ole kiinnostuta tai asiantunte- musta. Maailmalta tulee jatkuvasti huonoja uutisia, joissa ennustetaan seuraavaa finanssikriisiä, ja tästä johtuen sijoittajat pitävät varjojaan pankkien nolla- korkotileillä. Marko Erolan mukaan maailmalta tulevat uutiset eivät ole niitä fi- nanssikriisejä, joista kannatta olla liian huolissaan. Hänen mielestään kaksi tär- keintä finanssikriisiä ovat inflaatio, joka syö talletusten ostovoiman, ja toinen on rahastojen ja sijoituspalveluyritysten laskuttamat palkkiot ja kulut. Nämä kaksi syytä syövät sijoittajan kukkarosta paljon enemmän kuin he ymmärtävät. Suo- malaisilla vuonna 2008 oli talletustilillä yli 70 miljardia euroa. (Erola 2012 7 - 11.)

Amerikkalainen Tom Stanley esittää kaavan, jonka avulla voi arvioida, kuinka henkilö on hoitanut raha-asiansa. Esimerkiksi henkilöllä, joka on 40-vuotias ja hänen vuositulot ovat 50 000 euroa, nettovarallisuuden määrä tulisi olla 200 000 euroa ($4,0 \times 50\,000$). Ellei nettovarallisuus yllä laskettuun lukuun, ei henkilö ole pitänyt kovin hyvää huolta varoistaan. Joko sijoitukset ovat olleet huonosti tuot- tavissa kohteissa tai rahaa on tuhlatu kohteisiin kuten autot, vaatteet ja huvitte- lu, jotka eivät kasvata varallisuutta. (Saario 2016, 46.) Tässä luvussa käydään läpi muutama potentiaalinen vaihtoehto sijoittaa varansa.

2.1 Pankkisäästäminen

Suomessa monet kotitaloudet elävät tilanteessa, jossa talouden suunnittelu puuttuu kokonaan. Pesonen (2016, 7) ehdottaa, että ”jokaisella tulisi olla vähin- tään parin, kolmen kuukauden nettopalkkaa vastaava summa säästössä”. Yllät- tävät menot eivät saisi suistaa taloutta ojaan. Tapa jossa kaikki tienattu kätei- nen laitetaan menemään ilman huolta huomisesta, selittää osaltaan pikavippien ja kulutusluottojen vahvan kysynnän. Selvitysten mukaan nuorten taloustietä- mystä tulee epäillä, sillä noin puolella asiat ovat jokseenkin hallussa, ”mutta toi- nen puoli ei erota korkoa kengänkannasta”. Luottotietojen menetys merkitsee haasteita, ja nuorelle voi tulla yllätyksenä, että monien perusasioiden hankkimi- nen ei enää onnistu. Asunnon vuokraaminen voi tulla ongelmaksi, koska kotiva-

kuutusta ei myönnetä, ja netti tai puhelimen liittymän saaminen omiin nimiin ei ole mahdollista. (Pesonen 2016, 7 – 9.)

2.1.1 Talletukset

Tavallisesti ensimmäisenä säästämistä mieleen tulee se, että vie työllä tai muulla tavalla ansaitut rahat pankin käyttötillille odottamaan. Tämä on ihan hyvä tapa, jos tietää tarvitsevänsä niitä nopeasti jotain tiettyä varten. Tällä hetkellä matalien korkojen vallitessa se ei ole paras mahdollinen keino, jos säästää pitkällä aikavälillä. Pankit tarjoavat lyhyt- tai pitkäaikaiselle säästäjälle vaihtoehtoja saada hieman parempaa korkoa tähän tarkoitettuilla tileillä. Tällaisia ovat ASP-tili, määräaikainen tuottotili tai jatkuva tuottotili, ja näistä säästäjä voi valita itselleen sopivimman vaihtoehdoista.

Kyseisille tileille on turvallista säästää varojaan, ja riskit ovat pienet. Pankeissa olevat yksityishenkilöiden, yhdistysten ja yritysten varat kuuluvat talletussuojan piiriin. Talletussuojarahaston tehtävänä on turvata varat, jos pankki ei itse pysty maksamaan asiakkaiden talletuksia takaisin. Maksimisumma, jonka talletussuojarahasto korvaa, on 100 000 euroa, ja se on varmasti monelle säästäjälle riittävä. Varojaan ulkomaille sijoittavan kannattaa tutustua Finanssivalvonnan sivuilla ulkomaisten pankkien suojaan, koska se määräytyy kotivaltion järjestelmän mukaan. (Finanssivalvonta 2017.)

Tileille maksettava korko voi olla joko kiinteä tai vaihtuva. Vaihtuva korko on sidottu viitekorkoon, ja tällöin myös tilin korko muuttuu. Kiinteässä korossa tilin korko ei muutu, vaikka ylinen korkotaso muuttuu. Vain ASP-tilin korko on verovapaa, mutta muuten korko on veronalaista tuloa ja siitä peritään 30 % lähdevero. (Finanssivalvonta 2015a)

2.1.2 Määräaikainen tuottotili

Tällä hetkellä korot eivät kannusta sijoittamaan varoja pankkien tileille, mutta määräaikainen tuottotili on turvallinen tapa säästää. Eräs perinteinen keino on tehdä pankin kanssa määräaikaistalletus. Sen voi tehdä 6-24 kuukaudeksi ja korko on yleensä sitä parempi mitä pidemmän ajan säästää. (taloustaito 2016.)

Hieman epäedullisena puolena määräaikaistalille sijoitetuja talletuksia ei yleensä voi käyttää sopimuksen aikana. Tiliehtoja ei voi kesken sopimuskauden muuttaa ja talletuksen tekijän pitää olla kohtalaisen varma, että varoja ei tarvita ennen sopimuksen päättymistä. Tilanteessa jossa säästäjä haluaa nostaa varansa ennen eräpäivää, niille ei välttämättä makseta sopimuksessa sovittua korkoa. (Finanssivalvonta 2013.)

Korkotasot ovat painuneet todella matalalle, ja säästäjän on vaikea löytää hyvää vaihtoehtoa. Määräaikaistalletusten suosio on tullut rajusti alaspäin vuodesta 2011. Suomalaisten kotitalouksien määräaikaistalletukset olivat vuonna 2015 enää 12 miljardia euroa, kun vielä 2011 ne olivat reilut 24 miljardia. Erittäin matala korkotaso (kuvio 1) on syynä miksi varat ohjautuvat muualle ja tarjolle löytyy paljon houkuttelevampia vaihtoehtoja. Ihmiset pitävät varansa mieluummin tavallisella käyttötilillä, kuin sitovat ne huonosti tuottavalle määräaikaistalille. (Yle 2015.)

Määräaikaistalletukset

Määräaikaistalletus 10 000 euroa.
Pankkien esimerkkitarjoukset 3.4.2017

Pankki	Vuosikorko %		
	6 kk	12 kk	24 kk
Aktia Pankki.....	0,10	0,10	0,15
Hypo.....	0,30	0,40	0,40
Bigbank.....	0,90	1,25	1,45
Danske Bank.....	0,10	0,20	0,20
Evli Pankki.....	*	0,05	0,10
Handelsbanken **.....	*	*	*
OP Helsinki.....	0	0,15	0,15
Nooa Säästöpankki.....	0,10	0,30	0,30
Nordea.....	0,05	0,20	0,10
S-Pankki.....	*	*	*
Suupohjan Op*.....	0,10	0,35	0,45
Ålandsbanken.....	*	*	*
Keskimäärin	0,14	0,25	0,28

* Ei talletustarjousta ** Sijoitustili

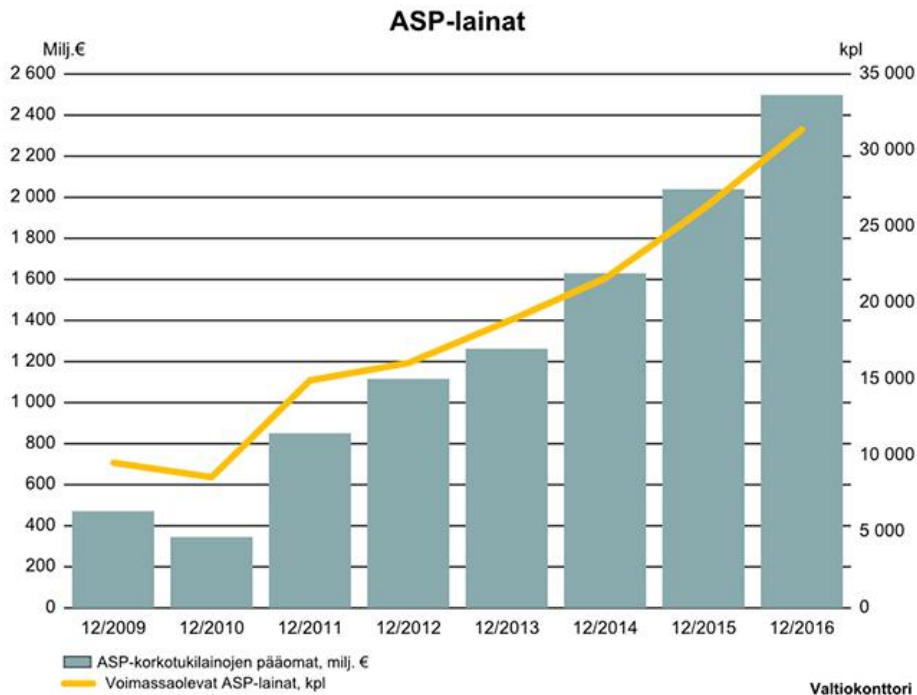
Kuvio 1. Määräaikaistalletusten korko (Taloustaito 2017)

2.1.3 Jatkuva tuottotili

Jatkuva tuottotili eroaa määräaikaisesta siinä, että jatkuvassa ei ole rajoitettu tililtä tapahtuvia nostoja. Tilille voi tallettaa lisää varoja niin monta kertaa kuin haluaa, toisin kuin määräaikaisessa se ei ole mahdollista. Jatkuva tuottotili on kätevä tapa säästää, jos ei halua varoille varsinaista tuottoa, vaan tarkoitus on käyttää ne tiettyä tavoitetta varten lähitulevaisuudessa. Kovin pitkään ei kannata varoja makuuttaa, koska pankin tarjoama korko (vuonna 2017) ei suojaa varoja inflaatiolta, vaan syö tilillä olevaa saldoa. (Finanssivalvonta 2015a.)

2.1.4 ASP-tili

Asuntosäästöpalkkiojärjestelmä (ASP) on valtion kehittämä järjestelmä, jonka tarkoitus on edesauttaa 15–39-vuotiaita ensiasunnon ostamisessa. Kesästä 2016 alkaen on ASP-tilin voinut avata myös alaikäinen henkilö. Alle 18-vuotiaan säästöjen ehtona on, että ne koostuvat omalla työllä hankituista varoista. Järjestelmässä ensiasunnon ostajan on tarkoitus säästää 10 % asunnon hinnasta ASP-tilille ja pankki myöntää lainan, kun tavoite on saavutettu. Pankki maksaa talletukselle 1 % koron ja 2 – 4 % lisäkoron, kun lainanottaja on tehnyt asunto-kaupat. Lainalle on mahdollista saada valtion korkotukea 10 ensimmäisen lainavuoden ajan. Korkotuettua lainaa on mahdollista saada Helsingissä 180 000 euroa, Espoossa, Kauniaisessa ja Vantaalla enintään 145 000 euroa ja muualla Suomessa enintään 115 000 euroa. ASP laina on pitänyt pintansa (Kuvio 2), ja vuonna 2016 sen lainakanta kasvoi 2,5 miljardiin euroon ja tilejä avattiin noin 34 000 kappaletta. (Valtiokonttori 2017.)

Kuvio 2. ASP-lainojen kehitys (Valtiokonttori 2017)

”Aina kun nuori ostaa ensimmäisen asunnon, hän käynnistää asunto-kauppaketjun. Asunnon myyjä voi taas ostaa uuden asunnon ja niin edelleen. Tällä tavalla ASP-järjestelmällä tuetaan koko asuntomarkkinaa, sanoo Danske Bankin liiketoimintajohtaja Ilkka Lemponen”. (Yle, 2015.) ASP-laina on hyvä keino rahoittaa ensimmäisen asunnon hankinta. Nuorella ei välttämättä ole mahdollista saada lainalle takausta, mutta valtio takaa 90% ja ASP-tilille tehdyt talletukset ovat verovapaita. (Valtiokonttori 2017.)

2.2 Osakkeet

Osake on osakeyhtiön liikkeeseen laskema arvopaperi. Sijoittajasta tulee yhtiön omistaja, kun hän ostaa osakkeen, ja hänellä on oikeus sen voittoihin, joita se maksaa osinkoina. Yhtiön ollessa hyvässä myötätulessa yleensä myös omistaja hyötyy ja saa osuutensa menestyksestä osakkeen arvonnousuna ja osinkoina. Osakkeita omistamalla se antaa oikeuden ottaa osaa yrityksen päätöksentekoon. Piensijoittaja voi osallistua yrityksen yhtiökokoukseen, mikä ei ole pakollista mutta hyödyllistä. Se on yleensä ainoa paikka, missä piensijoittaja pää-

see suoraan keskusteluyhteyteen yhtiön johdon kanssa ja tiedustelemaan heiltä yhtiötä koskevia asioita. (Pesonen 2016, 88 - 89.)

Osakesijoittajat jaetaan kahteen eri kategoriaan, on arvosijoittajia ja kasvusijoittajia. Näiden kahden lisäksi on olemassa sijoittajia, jotka hakevat tuottoa suurella riskillä; hyödynnetään suurta velkavipua ja sijoituskohteet ovat tavallisesti vivullisia sertifikaatteja. Arvosijoittajat etsivät yleensä sijoituskohteiksi hyvää osinkotuottoa maksavia ja taloudellisesti vakaita yhtiöitä. Tuottoa haetaan pääosin osingoista, sillä arvonnousu osakkeilla on yleensä maltillinen. Perinteisiä arvoyhtiöitä ovat mm. Fortum Oyj sekä Orion Oyj. Kasvusijoittaja hakee kehittyviä yhtiöitä, joissa myös riski on suurempi. Oikealla valinnalla kasvusijoittaja voi tehdä huomattavia voittoja, mutta mahdollisuutena on myös suuret tappiot. (Osakesijoittaja 2014.)

Pörssi on markkinapaikka, mistä sijoittaja voi ostaa yhtiöiden osakkeita. Pörsissä yrityksen osakkeen ja sitä myötä koko yhtiön arvo määritellään. Arvopaperipörssi mahdollistaa sen, että ostajat ja myyjät kohtaavat ja osakkeen hinta määräytyy osto- ja myyntitarjousten perusteella. Suomessa pörssikauppaa harjoitetaan Nasdaq Helsinki pörssissä, joka on tarkoitettu julkisesti noteerattujen yhtiöiden kauppapaikaksi. Yksityisen osakeyhtiön osakkeilla ei voida käydä kauppaa pörssissä vaan monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä (MTF eli Multilateral Trading Facility). Suomessa on yksi monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä (First North Finland), ja sitä ylläpitää Helsingin pörssi. First North on tarkoitettu pienille, vastaperustetuille tai kasvuvaiheessa oleville yrityksille, joita kiinnostavat rahoitusmarkkinoiden mahdollisuudet. Se on kevyemmin säännelty kuin arvopaperipörssi, jossa EU:n arvopaperimarkkinalaissa asetetut vaatimukset eivät koske First Northia. (Finanssivalvonta 2015b.)

Pörssiosakkeet ovat tuottaneet pitkällä aikavälillä Yhdysvalloissa keskimäärin 8,4 % vuosien 1802 - 1997 aikana ja Suomessa Helsingin pörssi ilman osinkoja 1920 - 1999 noin 10 %. Historiallisesti osakkeet ovat tuottaneet paremmin kuin muut sijoitusmuodot. (Sijoitustieto 2014.) "Sijoituspokkari" kirjan kirjoittamat Mika Pesonen kertoo kirjassaan syyn miksi näin tapahtuu: Yritystoiminta ei olisi kannattavaa, jos korkosijoitukset tuottaisi paremmin. Kenenkään ei kannattaisi ottaa yrittäjäriskiä tai omistajariskiä vaan lopettaa ja siirtää varat turvallisempiin

vaihtoehtoihin. Osakesijoittaminen sopii sellaiselle, joka ymmärtää ja sietää riskiä ja pystyy pitämään varojaan osakkeissa pitkään. Tavalliselle suomalaisella osakesijoittaminen on pitkäjänteistä omistamista ja näin pystyy pienentämään riskiä ja realisoimaan tuotto-odotukset. (Pesonen 2016, 90.)

2.3 Sijoitusrahastot

Sijoitusrahasto on useiden sijoittajien muodostama yhteinen järjestelmä, jossa sijoittajalla on mahdollisuus sijoittaa varansa kustannustehokkaasti asiantuntijoiden valitsemiin arvopapereihin. Sijoitusrahastolla tarkoitetaan sijoitusinstrumenttia, joka koostuu esimerkiksi osakkeista, korkoinstrumenteista ja muista arvopapereista. Sijoitusrahaston toiminta periaatteena on kerätä säästäjien varoja yhteen, jotka sijoitetaan useisiin arvopapereihin, ja tästä syntyy rahasto. Sijoituspäätöksistä ja hallinnoinnista vastaa rahastoyhtiö, joka ei omista rahaston arvopapereita, vaan ne ovat sijoittajien varallisuutta. Sijoittajalle on tärkeää tietää, minkälaista sijoituspolitiikkaa rahasto harjoittaa, ja Finanssivalvonta on vahvistanut rahastolle tietyt säännöt. Rahastoesitteestä sijoittajalle selviää mm. rahaston maantieteellinen sijainti, mikä on vertailuindeksi ja käytetäänkö johdannaisia osana salkunhoitoa. (Puttonen & Repo 2011, 30 - 31.)

Rahastosijoittajalla on runsaasti hyviä syitä, miksi kannattaa sijoittaa varojaan kyseisellä tavalla. Sijoittamisessa hajauttaminen on tärkeää, ja se onnistuu helposti rahastojen kautta, sillä varat sijoitetaan useisiin kohteisiin. Sijoitusrahastolaki määrää, että yhteen kohteeseen ei saa sijoittaa enempää kuin 10 % rahaston varoista. Rahastossa olevat varat on tarvittaessa helppo muuttaa käteiseksi, eli tällöin puhutaan sijoituksen likviditeetistä. Sijoittajalla voi tulla eteen tilanne, jossa varoja tarvitaan jossain muualla ja esimerkiksi sijoitusasunnon muuttaminen käteiseksi ei välttämättä käy nopeasti. Rahastosijoittaja säästää kaupankäyntikuluissa, koska rahasto edustaa markkinoilla institutionaalista (näitä ovat esim. eläkerahastot, vakuutusyhtiöt) sijoittajaa ja se pääsee rahan tukkumarkkinoille. Rahastot käyvät kauppaa ilman, että myyntivoittoa verotetaan, ja myös korkotuotoista ei tarvitse maksaa veroja. Sijoittajalla verot tulevat maksuun, kun rahasto-osuus lunastetaan tai kun tuotto-osuus maksetaan. Rahaston päätöksentekijät ovat asiantuntijoita, jotka seuraavat markkinoita työkseen ja saavat palkkansa siitä, kuinka rahasto menestyy. Rahastosijoittaja pääsee helpommal-

la, sillä hänen ei tarvitse olla asiantuntija eikä tuhjata omaa aikaa seuratakseen markkinoilla tapahtuvia muutoksia. Sijoittajan tulee löytää sellainen rahasto, jossa kustannukset eivät nouse liian korkeaksi ja sijoitukselle kertyy tuottoa. (Puttonen 2011, 36 – 37.)

2.4 Indeksirahastot

Ensimmäinen indeksirahasto kehitettiin 1975 Yhdysvalloissa, ja Suomessa indeksiin on sijoitettu 1990-luvulta lähtien. Indeksiiin sijoittaminen on vaihtoehto sellaiselle sijoittajalle, joka uskoo täydellisiin markkoihin. Tällä näkemyksellä sijoittaja ajattelee, että kenelläkään yksittäisellä toimijalla ei ole niin vahvaa asiantuntemusta, jolla pystyisi yksittäisiin osakkeisiin sijoittamalla voittamaan markkinoiden keskimääräisen tuoton. (Pörssisäätiö 2016.)

Nordnet tarjoaa täysin kuluttoman Superrahasto Suomen, jossa ei ole merkintä- tai lunastuspalkkiota eikä vuosittaista hallinnointipalkkiota. Se sijoittaa Helsingin pörssiin 25 vaihdetuimpaan osakkeeseen eli OMXH25-indeksiin. (Nordnet 2017a.) Indeksiiin sijoittaminen ei tarjoa jännitystä tai maksimaalista tuottoa. Mika Hyttinen (2016, 176) sivaltaa pienellä kritiikillä ”indeksisijoittamisessa on se puoli, että et opi valitsemaan sijoituskohteita, jos et harjoittele.” Indeksiiin sijoittaminen on vaihtoehto, jos ei halua opetella sijoittamisen saloja ja maksaa harjoitteluvaiheen oppirahoja.

Nordnetin osakestrategi Jukka Oksaharju ei lähtisi sijoittamaan indeksiiin. Syyksi hän kertoo, että ”Yhdysvaltojen pörssi on kolme prosenttia huipustaan seitsemän nousuvuoden jälkeen”. Oksaharju hakisi hyviä sijoituskohteita yhtiöistä, jotka pärjäävät keskimääräisesti paremmin. Indeksii ei kiipeä jatkuvasti ylöspäin ja Oksaharju ei usko, että vuosikymmenen alun tuottotahti jatkuisi yhtä kannattavasti. Indeksirahastot ovat hyvä valinta, jos sijoittaja ei ole varma, mitä ostaa tai mistä aloittaa. Suuria tuottoja ei kannata odottaa, mutta indeksisijoittaminen voi olla esimerkiksi aloittelevalle säästäjälle hyvä keino ryhtyä tutustumaan ja oppimaan, mitä sijoittaminen on. (Pörssisäätiö 2016.)

2.5 Aktiivinen ja passiivinen rahasto

Rahastot jaetaan aktiivisiin ja passiivisiin, ja hallinnointitapa erottaa nämä toisistaan. Aktiivisella rahastolla on salkunhoitaja, joka pyrkii voittamaan markkinat. Passiivinen sijoitusrahasto tarkoittaa rahastoa, joka seuraa matemaattisesti jostain indeksiä. Indeksi kuvaa jonkin luvun keskiarvon kehitystä, ja indeksejä löytyy niin paljon kuin ihmismieli niitä keksii. Indeksi voi olla sidottu mihin tahansa julkisesti noteerattavaan indeksiin, ja se voi sijaita missä päin maailmaa tahansa. Passiivisessa rahastossa toimitaan aina saman kaavan mukaan, ja siksi sen hallinnointi on halpaa. Aktiiviseen rahastoon verrattuna kulut pysyvät matalana, ja pitkällä aikavälillä sijoittaja voi säästää merkittäviä summia. (Taloussuomi 2016.)

Aktiivisella rahastolla on rahastonhoitaja, joka pyrkii toiminnallaan voittamaan vertailuindeksin. Markkinoilla tapahtuvien liikkeiden mukaan rahasto hankkii sellaisia arvopapereita, joiden se uskoo tuottavan parhaiten lähitulevaisuudessa. Aktiiviset rahastot eivät pärjää nettotuotoillaan passiiviselle rahastolle, koska hoitokulut nousevat huomattavasti korkeammalle. Aktiivisen rahaston hoitaminen vie paljon enemmän resursseja, koska markkinoiden ennustaminen ei ole helppoa. Aktiivisesti hoidetun rahaston vilkas arvopapereiden ostaminen ja myyminen aiheuttaa huomattavia kuluja. Näitä ei peritä sijoittajilta, mutta ne vaikuttavat negatiivisesti rahaston nettotuottoon. (Taloussuomi 2016.)

2.6 ETF

Pörssinoteerattu indeksirahasto (ETF) Exchange Traded Fund on pörssilistattu rahasto. ETF:lle noteerataan hinta joka sekunti pörssin aukioloaikana ja käydään kauppaa osakkeiden tapaan. ETF:n arvo määräytyy reaaliaikaisesti, toisin kuin tavallisten indeksiosuusrahastojen. Ensimmäiset indeksiosuusrahastot kehitettiin Kanadassa ja kaupan tekeminen aloitettiin 1989 Toronton pörssissä. Niiden suosio lähti nousuun amerikkalaisen America Stock Exchangen ostettua indeksiosuudet vuonna 1995, ja Eurooppaan ne saapuivat 2000. ETF-rahastojen kohde etuuksia löytyy jokaiseen makuun, ja maailmalla näitä rahastoja on reilusti yli 5000 erilaista. Päämarkkinat sijaitsevat Yhdysvalloissa, Saksassa, Ranskassa ja Englannissa. Suurin osa ETF:stä on passiivisia rahastoja,

jonka ansiosta ne ovat kuluiltaan edullisia ja pitkällä tähtäimellä sijoittavalle houkutteleva kohde. Indeksiin passiivisesti sijoittava pörssinoteerattu rahasto on helppoutensa ja hajauttamisen myötä aloittelevalle säästäjälle toimiva valinta. (Nordnet 2016; Sijoitustieto 2015.)

ETF-rahastot jaetaan fyysisiin ja synteettisiin. Synteettiset rahastot omistavat suoraan indeksinmukaiset arvopaperit. Oletetaan että indeksi sijoittaa Suomessa 25 vaihdetuimpaan yritykseen ja tällöin fyysinen ETF-rahasto omistaa samassa suhteessa jokaista 25 osaketta. Synteettiset ovat Euroopassa suosittuimpia, johtuen niiden halvemmista hallinnointipalkkioista. Konkurssitilanteessa synteettisen ETF:n huonona puolena on johdannaissopimukset, koska ne eivät ole kyseisen rahaston omistuksessa vaan liikkeelle laskevan pankin taseessa. Synteettisessä ETF-rahastossa liikkeeseenlaskija takaa tuoton johdannaissopimusten avulla ja konkurssitilanteessa sijoittaja menettää näissä olevat varat. Mahdollisessa konkurssissa sijoittaja saa enemmän takaisin fyysisestä ETF:stä. Avaintietoesitteestä voi tarkistaa, onko ETF fyysinen vai synteettinen. (Nordnet 2016.)

ETF-rahastojen kautta pääsee käsiksi huomattavasti laajempaan tuotevalikoimaan kuin suomalaisten rahastojen kanssa. Sijoittajan suunnatessa katsettaan ulkomaille tulee hänen ymmärtää paikallinen markkinatilanne ja kuinka ne toimivat. Riskien ymmärtäminen on sijoittamisessa keskeistä, ja siksi kannattaa sijoittaa vain sellaiseen, jonka tuntee. ETF-rahastojen kulut ovat perinteisiä edullisempia, silti kannattaa kiinnittää huomiota kuluihin. Eroja voi löytyä samoille markkinoille sijoittavien rahastojen palkkioissa. Tärkein sijoittajan kustannus muodostuu ETF-rahaston tuottoerosta indeksiin. Tuottoero sisältää hallinnointipalkkion, arvopaperikaupan kulut ja muut kulut. Kilpailuttamalla välittäjiä voi säästää (kuvio3) kuluissa merkittäviä summia. (Koskinen 2015.)

Kulujen vaikutus tuottoon

8 %:n tuotto-odotus ja 14 vuoden sijoitusaika

Kulut vuodessa	0 %	0,50 %	1,00 %	1,50 %	2,00 %
10 000 €	30 535 €	28 470 €	26 544 €	24 748 €	23 072 €
100 €/kk	31 008 €	29 750 €	28 554 €	27 416 €	26 334 €
Yhteensä	61 543 €	58 220 €	55 098 €	52 164 €	49 406 €
Erotus		3 323 €	6 445 €	9 379 €	12 137 €

Kuvio 3. Miten kulut vaikuttavat tuottoon (Sijoittaja 2015)

2.7 Sijoitusasunnot

Pörssikurssit ovat nousseet mukavasti useamman vuoden ajan, mutta kuinka kauan tämä kehitys jatkuu on kiperä kysymys sijoittajille pureskeltavaksi. Tällä hetkellä korot ovat nollassa ja pankista on mahdollista saada lainaa edullisesti. Asuntosijoittaminen voisi olla turvallinen vaihtoehto osakkeiden sijaan. Vuokraamalla asuntoja voisi saada maltillista ja verrattain varmaa tuottoa. Asuntosijoittamisessa on paljon riskejä, mutta tiedostamalla riskit ja valitsemalla kohteen huolellisesti sijoittaja voi nukkua yönsä rauhassa. Useimmilla on potentiaalia aloittaa asuntosijoittaminen, mutta jostain syystä vain harvat sitä tekevät. Yleisesti luullaan, että päästäkseen alkuun tarvitaan valtavasti pääomaa, mutta sijoitusasuntoon voi päästä kiinni melko pienelläkin summalla. Lainaraha on yleisesti käytetty keino rahoittaa asuntosijoittaminen ja pankki yleensä lainaa noin 70 – 80 % asunnon hinnasta. Toinen asia mikä pitää monet sijoittajat poissa asunnoista, on työmäärä verrattuna osakesijoittamiseen. Osakekauppoja voi tehdä omalta koneelta nappia painamalla ja niistä pääsee myös halutessaan helposti eroon. Vuokranantajalla on aina oma vaivansa, ja siksi se ei sovellu kaikille. Pitää haluta oppia uutta, olla osaamista, varata jonkun verran aikaa ja tietysti vakuuksia sen verran, että pääsee sijoittamisessa alkuun. Kaikista ei ole asuntosijoittajiksi, ja tämän voi kääntää positiiviseksi asiaksi ja se antaa mahdollisuuden menestyä entistä paremmin. (Orava & Turunen, 2013, 40.)

Asuntosijoittamisessa on paljon hyviä puolia ja tietysti riskejä. Pekka Väänänen (2017) kertoo kirjoittamassaan E-kirjassa 7 hyvää syytä sijoittaa asuntoihin ja unohtaa osakesijoittaminen.

1. Tasainen kuukausittainen tulo on osakkeisiin verrattuna selvä etu. Sijoittaja saa joka kuukausi tasaista tuloa vuokran muodossa. Osakeyhtiöt jakavat osinkoa vain kerran vuodessa tai voi käydä niinkin, että sitä ei jaeta ollenkaan. Parhaassa tapauksessa vuokralainen asuu sijoittajan asunnossa useita vuosia ja maksaa asuntoon sijoitetun pääoman. (Väänänen 2017, 16.)
2. Lainarahan käyttö asuntosijoittamisessa on suhteellisen matalariskistä ja lainarahan saanti on helppoa. Pankit arvostavat kiinteää vakuutta, joten ne rahoittavat mielellään 70 - 80 % asunnon hankintahinnasta. Osakkeet ovat alttiimpia kurssiheilahteluille, ja pankit eivät kovin mielellään ryhdy rahoittamaan osakesalkkuja. (Väänänen 2017, 17.)
3. Kohteita on mahdollista löytää alle markkinahinnan. Pörssiosakkeista joutuu maksamaan sen hetkisten hinnan, mutta asunnoissa voi eteen tulla edullisia mahdollisuuksia. Sijoittajan pitää olla valveutunut, mikä on alueella vallitseva hintataso ja pystyä arvioimaan kohteen oikea hinta. Myyjä voi olla pakotettu luopumaan asunnosta nopeasti esimerkiksi avioerotilanteessa tai kun kahden asunnon loukussa oleva haluaa tehdä nopeat kaupat. (Väänänen 2017, 17.)
4. Hyvänä vuokratuottona yleensä pidetään 6% vuodessa. Velkavivulla voi helposti kasvattaa oman pääoman tuottoa tuntuvasti. Arvonnousu on asunnoissa ennustettavampaa kuin osakkeissa ja osakeyhtiöt eivät välttämättä maksa osinkoa joka vuosi. Vuokratuotto ja aronnousu ovat kaksi merkittävää etua verrattuna muihin sijoitusmuotoihin. Osakkeiden lisäksi raaka-aineiden, rahastojen tai korkosijoitusten tuotto saattaa perustua pelkkään arvonnousuun tai kassavirtaan. Kultaharkko ei jaa kassavirtana pieniä kultahippuja, mutta sijoitusasunnon arvo todennäköisesti kasvaa ja samalla sijoittaja nauttii vuokratuloista. (Väänänen 2017, 18.)

5. Riskit ovat melko maltillisia verrattuna moniin muihin sijoitusmuotoihin. Asuntojen hintakehitys on vakaata, ja maailmalla tapahtuvat myllerrykset eivät vaikuta asuntojen arvoon merkittävästi. Vaikka asunnon arvo saattaa välillä heilua, ei sillä ole vaikutusta vuokratason, eli tulovirtaan. Yleinen vuokrataso kohoaa keskimäärin noin 2 - 4 % vuodessa. Asuntosijoittamisessa riskienhallinta on äärimmäisen tärkeää, ja se kannattaa pitää päällimmäisenä mielessä. Suurin riski on aina itse sijoittajassa; jos ei tiedä, mitä tekee voi, saada paljon vahinkoa aikaan. (Väänänen 2017, 19.)
6. Asuntosijoittaja pitää pääasiassa lankoja omissa käsissään ja omalla toiminnalla vaikuttaa merkittävästi sijoituksen tuottoon. Hän ei ole riippuvainen muiden päätöksistä tai markkinoiden armoilla kuten pörssiyhtiön omistajana. Piensijoittajalla on heikot mahdollisuudet päästä vaikuttamaan pörssiyhtiön tulevaisuuteen, jolloin sijoituksen tuotto on muiden käsissä. Asuntosijoittaja voi itsenäisesti päättää, miltä alueelta haluaa ostaa ja tehdä ostotarjouksia kiinnostavista kohteista. Saa valita kenelle vuokraa ja millä hinnalla, johon tietenkin vaikuttaa alueen yleinen vuokrataso. Osallistumalla taloyhtiön kokouksiin sijoittajalla on hyvä mahdollisuus päästä vaikuttamaan taloyhtiötä koskevissa päätöksissä. (Väänänen 2017, 19.)
7. Kontaktit saattavat nousta suureen arvoon. Kontaktien kautta sijoittajalle voi tulla mahdollisuus tehdä sijoituksia kohteisiin, jotka eivät ole julkisesti markkinoilla. Sijoittajan kannattaa pyrkiä tekemään yhteistyötä muiden sijoittajien kanssa, koska kimpassa asuntosijoitussalkun rakentaminen voi saada aivan uutta tulta alleen. Verkostoitumista kannatta suunnata myös rahoittajiin, isännöitsijöihin, rakentajiin sekä hyviin remonttimiehiin. Unelmatilanteessa sijoittaja voi tehdä kaikki asuntokaupat kontaktien kautta eikä ole tarvetta käyttää välittäjiä tai etsiä kohteita julkisilta markkinoilta. (Väänänen 2017, 21.)

Asuntosijoittamista aloitteleva ei välttämättä osaa huomioida kaikkia riskejä tehdessään kohteesta ostotarjousta. Sijoittajan täytyy osata asennoitua riskeihin oikealla tavalla. Jokaisella sijoittajalla riskit ovat erilaiset, riippuen kokemuksesta

ja osaamista, velan määrästä ja minkälaista asuntoa on hankkimassa. Marko Kaarto listaa kirjoittamassaan oppaassa näin välttää Asuntosijoittamisen 5 vaarallisinta aloittelijan virhettä:

1. Et tiedä omaa taloudellista tilannettasi. Ensimmäiset asunnot ostetaan yleensä velkavipujen avulla ja sijoittaja on suurten ongelmien edessä, jos ei osaa selvittää kuinka hallita velkaa. (Kaarto 2017.)
2. Asunnon väärä sijainti. Pahimman virheen, jonka sijoittaja voi tehdä, on hankkia kohde muuttotappiolliselta paikkakunnalta. Mahdollisesti asuntoon ei saa enää vuokralaista eikä myyminenkään käy kovin helposti. (Kaarto 2017.)
3. Liian kalliin asunnon ostaminen. Sijoittajan ei pidä maksaa asunnosta ylihintaa vaan pyrkiä löytämään kohde, jonka tulvaisuudessa voi myydä voitolla. Sijoittajan tulee arvioida asunnon kunnossapitorahaa, joka on noin 0,5 - 1 % vuodessa hankintahinnasta ja asuntotyyppistä riippuen. Tinkimisvaraa kauppahinnassa on noin 10 - 20 %, ja se määräytyy sen mukaan, kuinka pitkään kohde on ollut myynnissä ja missä se sijaitsee. (Kaarto 2017.)
4. Väärä vuokralainen. Pahimmillaan vuokralainen voi laskea asunnon arvoa rikkomalla sitä tai jättämällä vuokrat maksamatta. Aina kannattaa varmistaa vuokralaisen maksukyky tarkistamalla luottotiedot. Haastattelemalla vuokralaisen kasvotusten on helpompi tutustua. Vuokravakuustilille kannattaa vaatia 2 - 3 kuukauden sopimusvakuus rahana pankkiin. Vuokralaiselta kannattaa vaatia kuitti maksetusta kotivakuutuksesta vastuuosineen. (Kaarto 2017.)
5. Puuhastelu. Puutteellinen suunnittelu ja puoliteholla tekeminen ovat pahimpia kompastuskiviä sijoittajana kasvamisen tiellä. Tyytymällä vain perusteisiin ja vähäisiin onnistumisiin ei sijoittajan taloutta saada nousujohteiseksi. (Kaarto 2017.)

3 NORDNET SIJOITTAJAN VÄLINEENÄ

Nordnet on aidosti internetissä toimiva arvopapereita välittävä pankki. Se tarjoaa sijoittajalle edullisia säästämisen mahdollisuuksia. Osakkeiden ja rahastojen säilyttäminen on täysin ilmaista ja sijoittaja voi siirtää toisessa pankissa olevan salkkunsu Nordnettiin ilman kustannuksia. Sillä on laaja valikoima rahastoja eri yhtiöistä ja myös omia ilmaisia superrahastoja, jotka näkyvät keskitetysti samassa salkussa. Kaupan toimeksiannot onnistuvat perinteisesti koneelta tai puhelimelta ja sijoittaja pystyy seuramaan reaaliaikaiset kurssit pohjoismaisista pörseistä mobiililaitteilla. Nuorelle kokemattomalle säästäjälle/sijoittajalle Nordnet on erinomainen tietolähde, sillä se tarjoaa maksuttomia ajan hermolla olevia kursseja ja webinaareja. (Tuppurainen 2013.)

3.1 Mikä on Nordnet

Nordnet on pohjoismainen osake- ja rahastovälittäjä, joka tarjoaa palveluitaan Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Suomessa. Nordnet perustettiin Ruotsissa 1996 ja se oli yksi ensimmäisistä, joka tarjosi palveluitaan internetin välityksellä. Suomessa toiminta alkoi 2005. Vuonna 2016 Nordnet saavutti yli 500 000 aktiivisen asiakkaan rajan, ja Suomessa heitä on reilut 120 000. Johtoajatuksena Nordnetillä on tuoda jokaiselle moderni ja helppo tapa tehdä itsenäisesti kaupaa erilaisilla sijoittamisen instrumenteilla. Kilpailuvaltina on hinnoittelu, jossa se pyrkii olemaan kilpakumppaneitaan edullisempi, tarjoten mahdollisuuden piensijoittajille tehdä arvopaperikauppaa. (Nordnet.)

3.2 Blogit

Nordnetissä löytyy kattava valikoima bloggaajia, jotka kertovat omista sijoitusblogeissaan säästämisestä, sijoittamisesta ja maailman taloudessa tapahtuvista ilmiöistä. Lukija voi halutessaan lajitella bloggaajia mielenkiintonsa mukaan ja löytää itseään kiinnostavimmat aiheet. Henkilö joka on vasta aloittamassa säästämistä ja sijoittamista, löytää varmasti hyviä käytännön vinkkejä, kuinka päästä alkuun. Blogeista voi mahdollisesti löytää mielenkiintoista ja ajankohtaista tietoa, joka auttaa sijoittajaa tekemään hyviä päätöksiä. Ajanhermolla pysyminen on tärkeä tekijä, kun sijoittaja hahmottelee strategiaansa. Kotimaan ja maail-

mantaloudessa tapahtuvat muutokset ja trendit on hyvä tietää, sillä täysin sokkona ei koskaan pidä mennä tekemään sijoitusvalintoja. (Nordnet 2017b.)

3.3 Shareville

Kesällä 2013 Nordnet ilmoitti ostaneensa enemmistön ruotsalaisesta Sharevil-
lestä, ja lopullinen lanseeraus tapahtui syksyllä 2014. Fabian Grapengiesser on
Sharevillen kehittäjä, joka synnytti idean, kuinka yhdistää osaavat menestyvät
sijoittajat ja vähemmän osaamista omaavat saman foorumin alle. Shareville on
maksuton sosiaalinen verkosto Nordnetin asiakkaille, jossa he pystyvät jaka-
maan oman salkkunsä ja seuramaan muita sijoittajia. Palvelussa pääsee seu-
raamaan asiakkaiden todellisia salkkuja, ja tämän ansiosta käyttäjä voi nähdä,
miten muut ovat toimineet ja poimia ideoita parhaiten menestyviltä sijoittajilta.
(Grapengiesser 2014.)

3.4 Miten hyödynnän Nordnetiä

Nordnetissä on paljon ominaisuuksia, joita asiakas voi hyödyntää, ja yksi tärkeä
osa on Shareville. Sen avulla säästäminen ja sijoittaminen on helpompaa aloit-
taa. Asiakas pääsee lukemaan muiden kokemuksia sijoittamisesta ja keskuste-
lemaan kokeneempien tai vastaavasti aloittelevien kanssa. Tavallinen sijoittaja
on yleensä pankin tuotteiden ja suositusten varassa. Pankin tarkoituksena on
myydä sellaisia tuotteita, joilla se voi parhaiten hyötyä asiakkaasta. Shareville
tarjoaa mahdollisuuden tehdä parempia sijoituspäätöksiä. (Odenwall 2013.)

4 SIJOITTAJAN VEROTUS

Sijoittaja löytää veroasioissa nopeimman avun netistä. Ensisijassa parhaimmat neuvot löytävät pörssisäätiön sivuilta, joka on julkaissut Sijoittajan vero-opasta vuosittain vuodesta 1988 lähtien. Tietoa löytyy myös Veronmaksajain keskusliiton (veronmaksajat.fi) ja verottajan sivulta (vero.fi). (Pörssisäätiö 2017.)

4.1 Myyntivoitto

Luovutusvoittoa eli myyntivoittoa muodostuu, jos kiinteistö, arvopaperit, kuten asunto-osakkeet ja pörssiosakkeet, tai muu irtain omaisuus kaupataan tai vaihdetaan korkeammalla hinnalla kuin millä se on aikoinaan ostettu. Luovutusvoitosta maksetaan vuonna 2017 veroa 30 prosenttia, 30 000 euroa ylittävältä osalta 34 prosenttia. Oman asunnon myyntivoitto on verovapaa, jos henkilö on omistamaansa asuntoa käyttänyt omana tai perheensä asuntona yhtäjaksoisesti vähintään kaksi vuotta. Verovapaus säilyy, vaikka asunto olisi ollut vuokrattuna ennen tai jälkeen oman asumisen. (Veronmaksajat 2017.)

4.2 Vuokratulojen verotus

Vuokratulot ovat pääomatuloa ja vuonna 2017 siitä aiheutuva vero vuokranantajalle on 30 prosenttia ja 30 000 ylittävältä osalta 34 prosenttia. Myös vesimaksu ja autopaikka ovat vuokran ohella verotettavaa tuloa. Rahoitusvastikkeet ovat vuokratuotoista vähennyskelpoisia, jos taloyhtiö tulouttaa vastikkeet omassa kirjanpidossaan. Jos taloyhtiö rahastoi vastikkeet, ne voidaan vähentää vasta luovutusvoittoverotuksessa. (Veronmaksajat 2017.)

4.3 Osinkojen verotus

Tavallisen osakesäästäjän saama osinko on osittain verovapaata ja osittain verotettavaa pääomatuloa. Yksityishenkilön saamasta osingosta 85 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa. Sijoittaja maksaa saamastaan pääomatulosta veroa 30 %, jos ne jäävät alle 30 000, ja ylittävältä osalta 34 %. (Pörssisäätiö 2017.)

5 KYSELYTUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

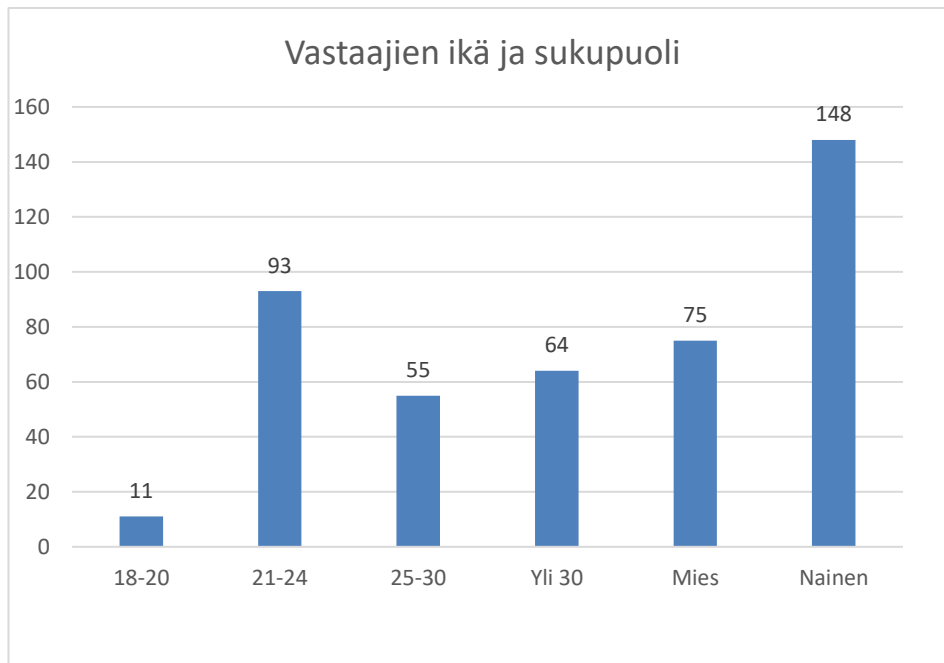
Osana tätä opinnäytetyötä toteutettiin kyselytutkimus, jossa tutkittiin 18 - 30-vuotiaiden nuorten sijoituskäyttäytymistä. Kyselytutkimuksen tarkoituksena on selvittää, ovatko nuoret miten kiinnostuneita säästämisestä ja sijoittamisesta. Tutkimuksessa selvitettiin myös, kuinka paljon nuorilta löytyy tietotaitoa, eli kuinka hyvin he tuntevat erilaiset säästö- ja sijoitustuotteet. Opinnäytetyöhön valittiin määrällinen tutkimusmenetelmä, koska tarkoitus on kerätä tietoa mahdollisimman suuresta joukosta tutkimusongelman ratkaisemiseksi. Valinta osoitautui oikeaksi, koska vastauksia saatiin todella hyvin ja johtopäätösten tekemiseen tarvittiin suuren joukon näkemykset. Kyselyyn vastanneista 75 oli miehiä ja 148 naisia, joten naisten osalta tutkimustulokset ovat täsmällisempiä.

Kyselytutkimus toteutettiin Webropol-järjestelmällä ja siihen osallistui yhteensä 223 vastaajaa. Kysely lähetettiin Lapin ammattikorkeakoulun sähköpostiverkon kautta jokaiselle eri koulutusyksikössä opiskelevalle. Kyselyn vastaanottivat liikelouden tietojenkäsittelyn ja kulttuurin, tekniikka ja luonnonvara-alan, sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan sekä matkailun opiskelijat. Lapin AMKin tutkinto-opiskelijoiden määrä noin 5800, joten vastausprosentiksi saatiin noin 4 %. Vastausprosentin virhemarginaalia on hankala arvioida, koska ei voida olettaa, että kaikki otantaan osallistuvat saivat kyselyn sähköpostiin. Sähköposti on kuitenkin helpoin keino saavuttaa mahdollisimman suuri joukko opiskelijoita vastaamaan kyselyyn.

Opinnäytetyön kyselytutkimus koostui yhteensä 16 kysymyksestä, joilla kartoitettiin vastaajien näkemyksiä säästämisestä ja sijoittamisesta. Vastausaikaa kyselylle annettiin viikko, ja vaikka elettiin toukokuuta ja opiskelijoilla on omia kiireitä, saatiin vastauksia tarvittava määrä. Alkupään kysymykset käsittelivät vastaajien perustietoja, kuten sukupuolta, ikää, koulutusala ja käykö töissä opiskelujen ohella. Lomakkeen edetessä selvitettiin vastaajan tietämystä erilaisista sijoitusmuodoista, käytettävät säästö- ja sijoitustuotteet sekä miksi ei tällä hetkellä sijoita. Lomakkeessa oli myös mahdollisuus antaa avoimia vastauksia, johon vastaaja sai kertoa oman säästämiseen tai sijoittamiseen liittyvän vinkin.

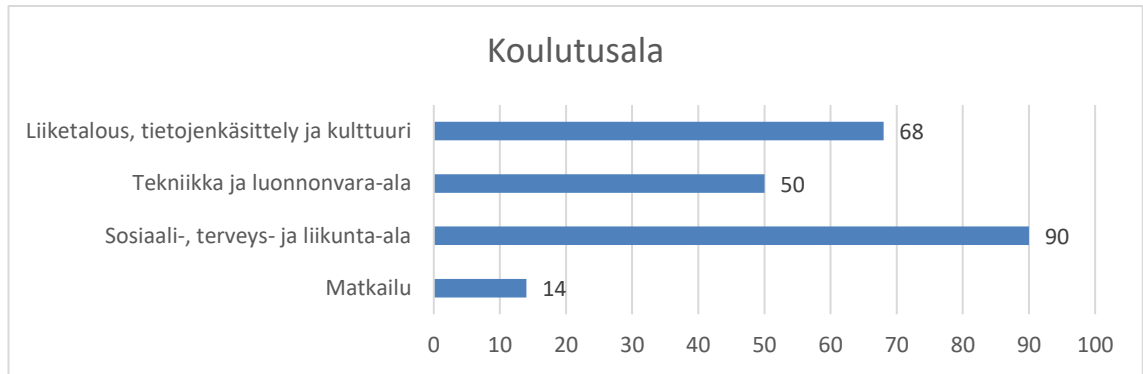
5.1 Vastaajien taustatiedot

Kyselyssä lähdettiin liikkeelle vastaajien taustatiedoista, joilla selvitettiin säästämiseen ja sijoittamiseen oleelliset asiat. Tutkimuksessa kohteena olivat nuoret aikuiset ja ikää kysyttiin, koska tutkimuksessa kohteena ovat tietyn ikäiset aikuiset. Sukupuolta kysymällä voidaan tutkia sukupuolten välisiä eroja. Tutkimukseen osallistui 223 vastaajaa, joista 75 oli miehiä ja 148 naisia. Naiset ovat vastanneet kyselyyn paljon innokkaammin kuin miehet. Kuviosta 4 nähdään, kuinka vastaajien ikäprofiili jakautuu eniten 21 - 30-vuotiaisiin, se on yli 65 % kaikista vastanneista.

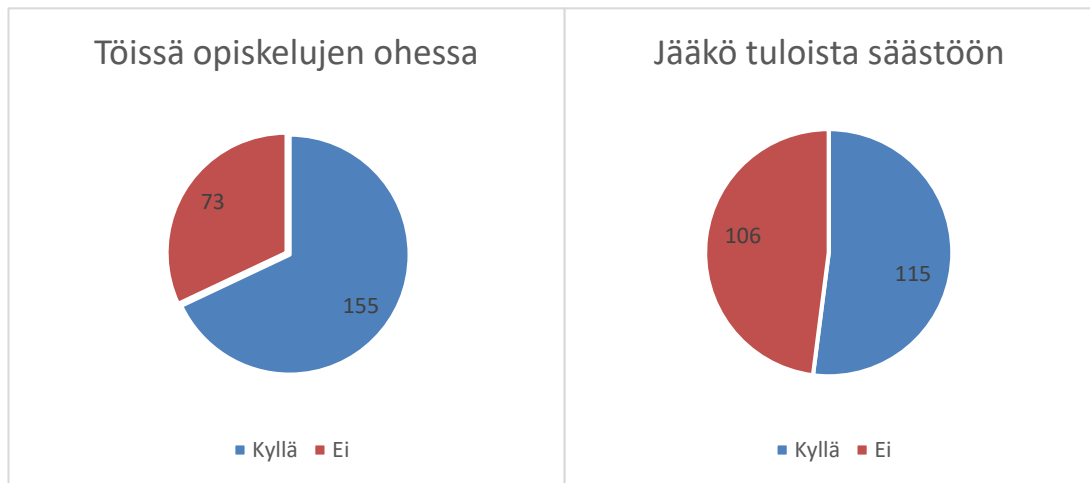
Kuvio 4. Vastaajien ikä ja sukupuoli

Kuviosta 5 selviää, miten Lapin ammattikorkeakoulun koulutusalat ovat vastanneet kyselyyn. Kuviosta selviää, että sosiaali- ja terveysalan opiskelijat ovat vastanneet kyselyyn mielellään ja matkailualan opiskelijoista vastaaminen ei ole tuntunut tarpeellisesta, mikä on mielenkiintoinen huomio. Kaikista vastaajista 40 % on sosiaalialan opiskelijoita. Liiketalouden, tietojenkäsittelyn ja kulttuurin opiskelijat tulevat toiseksi 30 % osuudella.

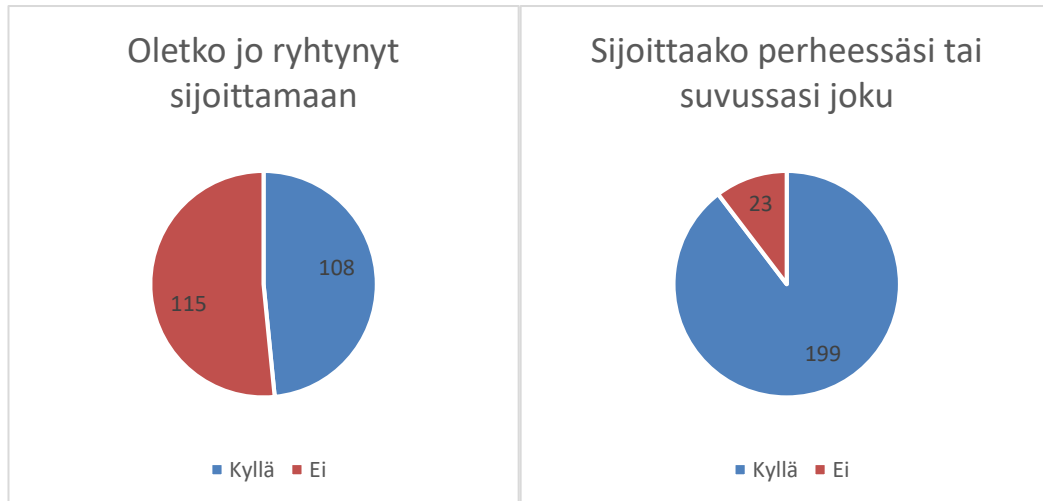

Kuvio 5. Vastaajien koulutusala

Kyselyssä kysyttiin, käykö vastaaja opiskeluiden ohessa töissä. Kuviosta 6 nähdään, että vastanneista noin 70 % käy ansaitsemassa opiskeluiden lomassa. Työssä käyviltä kysyttiin, jääkö tuloista säästöön, ja noin 50 %:llä vastaajista jäi rahaa säästöön (kuvio 6). Nuoret, joilla tuloista jää ylimääräistä, oletettavasti säästävät varansa pankkitilille. Tutkimuksessa kysyttiin, ovatko vastaajat aloittaneet sijoittamisen, ja kuviosta 7 nähdään, että noin 50 % on aloittanut sijoittamaan ja suurin osa vastaajista tuntee jonkun joka sijoittaa.

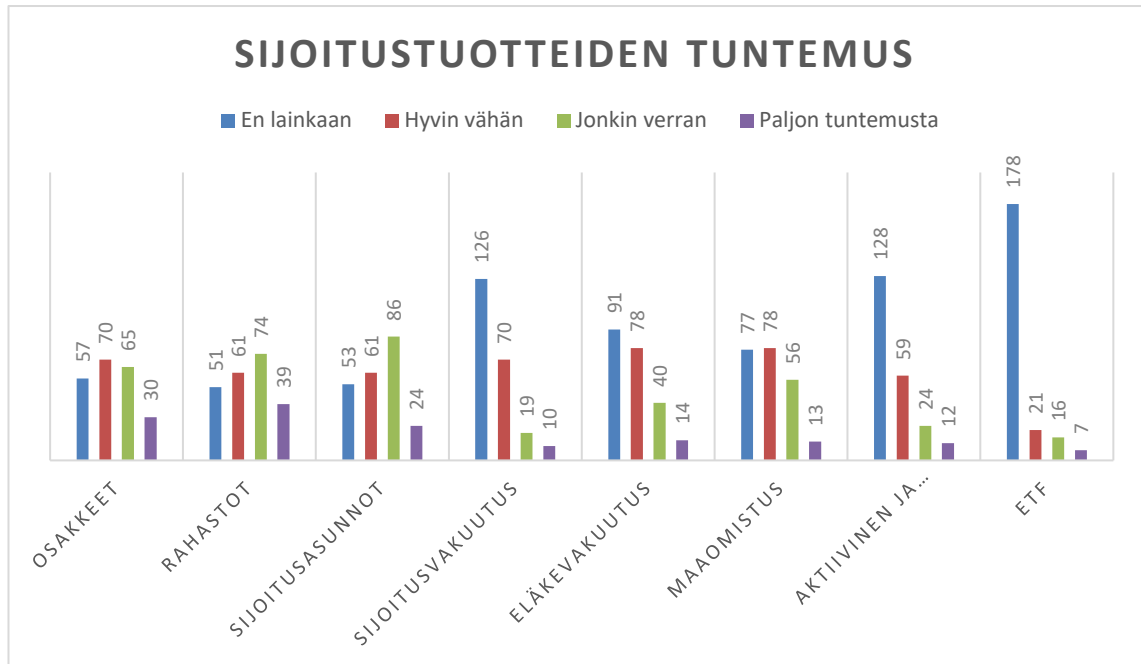
Kuvio 6. Vastaajien työnteko ja tuloista säästäminen

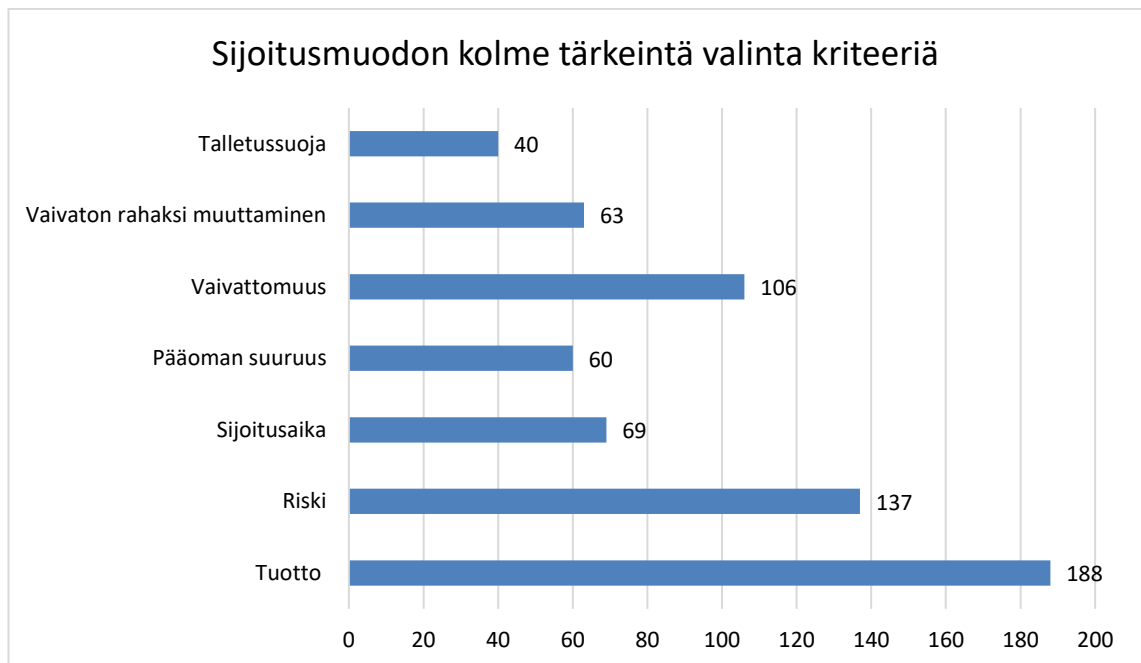
Kuvio 7. Vastaajien oma sijoitustoiminta ja tuntee ko jonkun sijoittajan

5.2 Säästö ja sijoitustuotteiden tuntemus

Tutkimukseen osallistuneiden tiedon taso erilaisista sijoitusinstrumenteista voidaan havaita kuviosta 8. Vastaajista noin 40 % koki tietävänsä jonkin verran ja 10 % paljon sijoitusasunnoista. Noin 55 % vastaajista koki tietävänsä osakkeista ja rahastoista ei ollenkaan tai hyvin vähän ja 30 % jonkin verran ja 10 % koki tietävänsä paljon. Tutkimuksessa kysyttiin myös tarkemmin erilaisista rahastoista, ja ETF oli vain 10 % vastaajista tuttu ja aktiivisen ja passiivisen rahaston tunnisti 15 % vastaajista. Kuviosta 9 nähdään, että vastaajien mielestä kolme tärkeintä tekijää valitessa sijoitusmuotoa ovat tuotto, riski ja vaivattomuus.

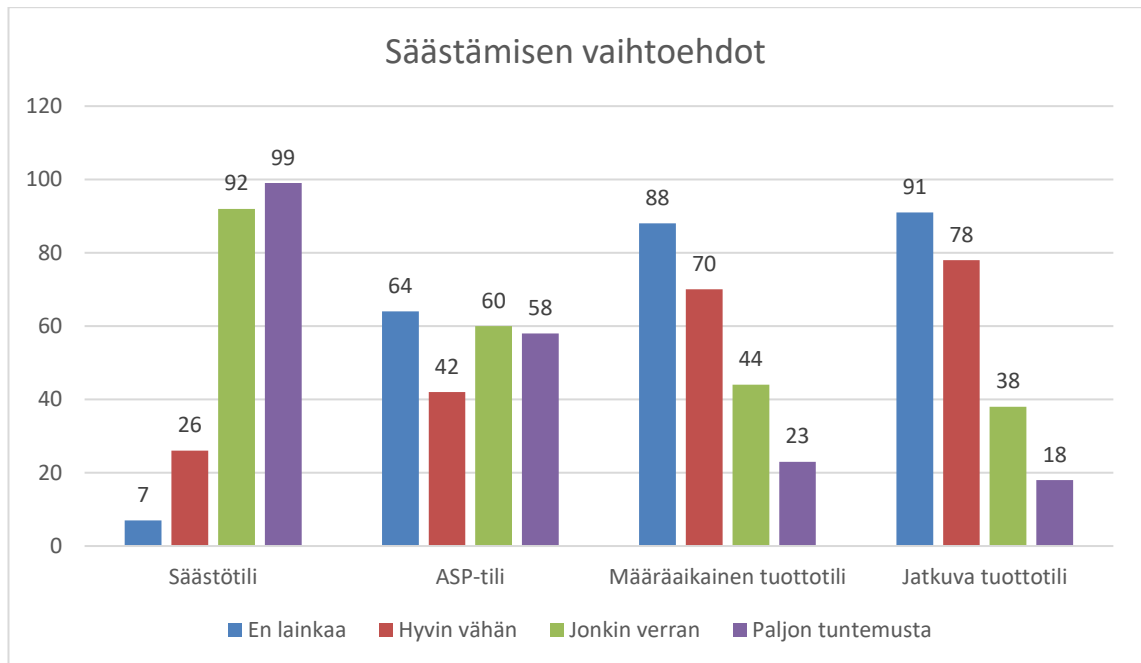

Kuvio 8. Kuinka hyvin vastaajat tuntevat erilaiset sijoitustuotteet

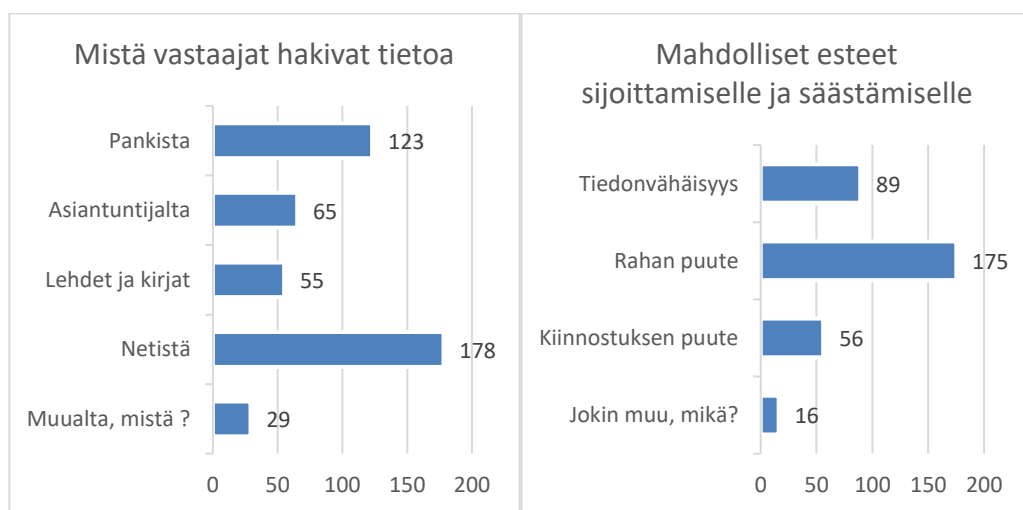
Kuvio 9. Vastaajien tärkeimmät perusteet sijoitusmuodon valinnalle

Kyselyssä säästämisen vaihtoehdoissa odotetusti säästötili koettiin kaikista tutuimmaksi, mikä selviää kuviosta 10. Hieman yllättäen määräaikaista ja jatkuvaa tuottotiliä ei tunnettu kovin hyvin. Vastaajista noin 70 % kertoi tietävänsä kyseisistä tuotteista hyvin vähän tai ei mitään.

Kuvio 10. Miten hyvin vastaajat tietävät erilaiset säästämisen vaihtoehdot

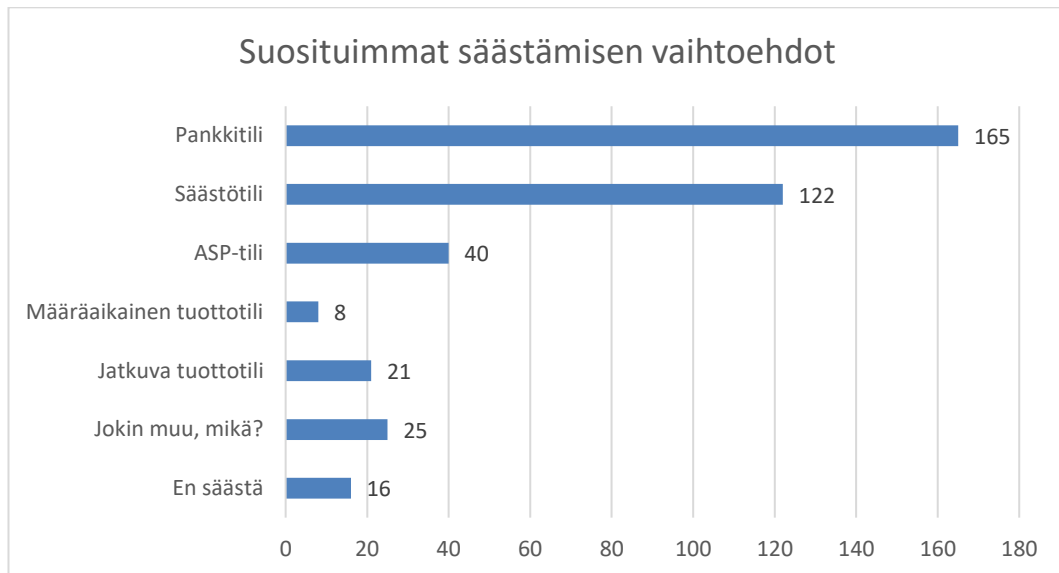
Kuviosta 11 voidaan nähdä, että vastaajat hakevat tietoa pääasiassa netistä ja pankista. Taloudellinen tilanne on yleisin syy, joka on esteenä sijoittamiselle, ja toinen merkittävä tekijä vastaajien mielestä on tiedon vähäisyys.

Kuvio 11. Mistä vastaajat hakevat tietoa ja mahdolliset esteet

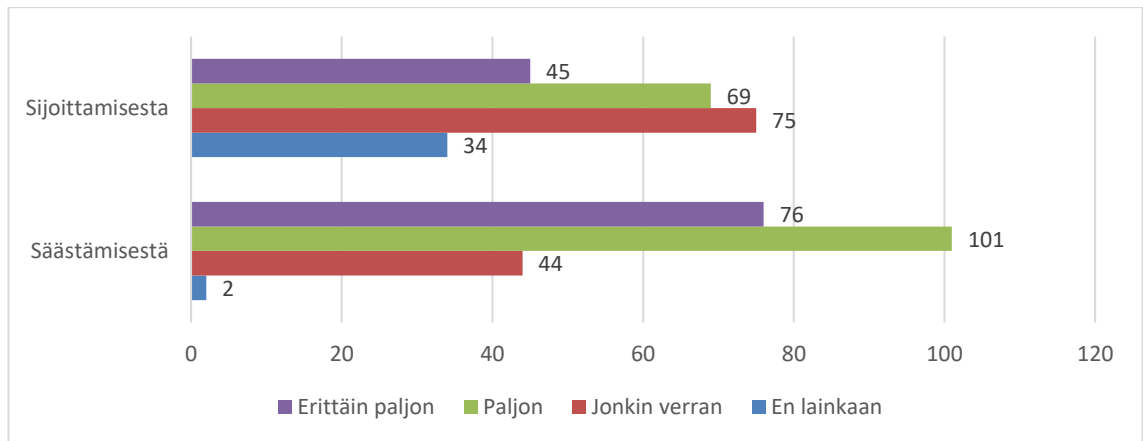
Vastaajien keskuudessa suosituimmiksi säästämisen vaihtoehdoiksi nousivat pankkitili ja säästötili (kuvio 12). Kuviosta nähdään, että lähes kaikki vastaajat säästävät ja vain 7 % ei säästä. Kuviosta 13 selviää, että noin 50 % vastaajista sijoittaa tällä hetkellä ja toinen puolikas ei sijoita. Kuviosta 14 selviää, että vastaajista noin 80 % on kiinnostunut säästämään ja sijoittamaan noin puolet.

Kuvio 12. Vastaajien käytetyimmät säästämisen vaihtoehdot

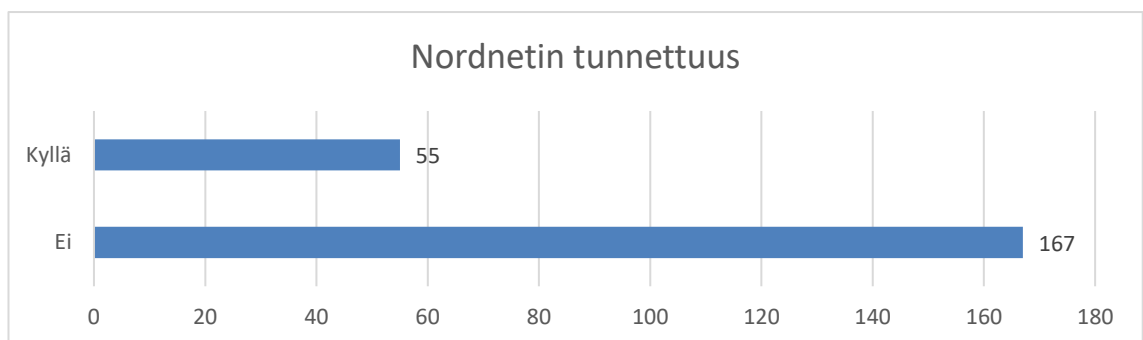
Kuvio 13. Vastaajien käyttämät sijoittamisen vaihtoehdot

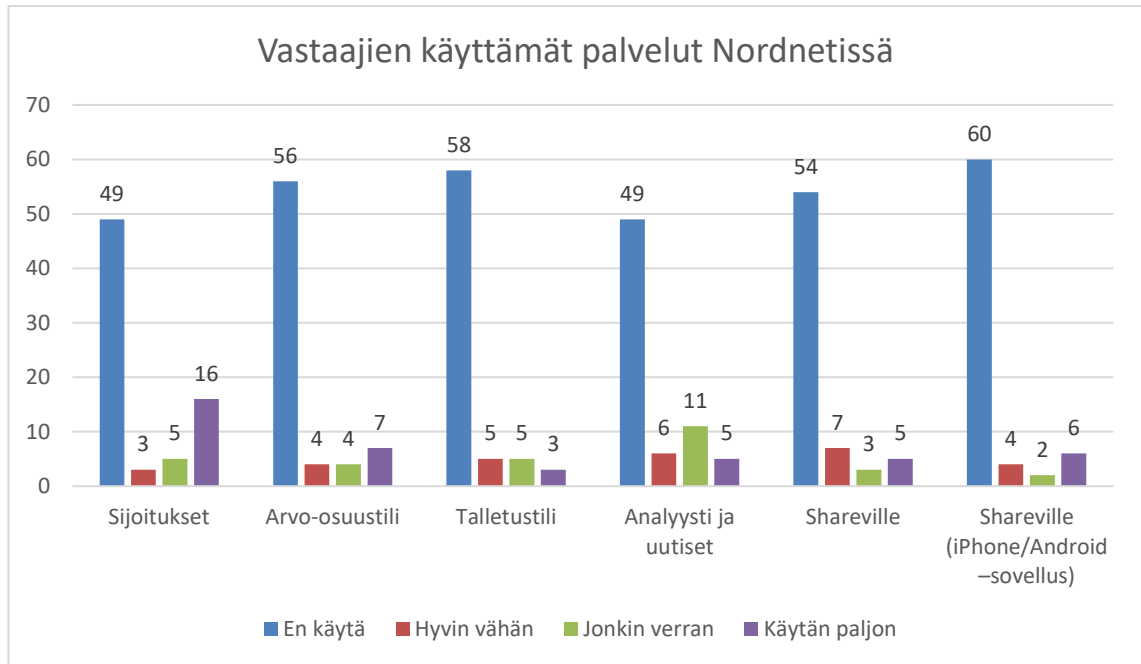
Kuvio 14. Vastaajien kiinnostus sijoittamiseen ja säästämiseen

5.3 Tunnettaanko Nordnet

Tutkimuksessa haluttiin selvittää, kuinka hyvin vastaajat tuntevat Nordnetin, joka on sijoituspalveluita tarjoava pankki. Kuviosta 15 selviää, että vastaajista 75 % ei tunnistanut kyseistä pankkia. Syynä tähän voi olla, että Nordnetin markkinointi ei Suomessa ole kovin näkyvää ja perinteiset toimijat vievät huomion. Nordnetin tarjoamat palvelut eivät ole vastaajien keskuudessa kovin ahkerassa käytössä, ja kuviosta 16 selviää, että vastaajista alle 10 % käyttää kyseisen pankin palveluita.

Kuvio 15. Tunsivatko vastaajat Nordnetin

Kuvio 16. Vastaajien eniten hyödyntämät palvelut Nordnetissä

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tällä opinnäytetyöllä oli tarkoitus kartoittaa kuinka nuoret opiskelijat suhtautuvat säästämiseen ja sijoittamiseen. Tutkimuksessa selvitettiin, kuinka vastaajat kokivat tuntevansa erilaiset säästämisen ja sijoittamisen vaihtoehdot. Tutkimus kohdistettiin pääasiassa nuoriin opiskeleviin ihmisiin ja vaikka 28 % vastanneista oli yli 30 vuotiaita, en usko sillä olevan merkittävää vaikutusta tulokseen. Vastanneista noin 70 % tekee opiskelujen ohella töitä ja kaikista kyselyyn osallistuneista 50 % pystyi säästämään tuloistaan.

Vastaajilta kysyttiin, oletko jo ryhtynyt sijoittamaan ja mielestäni positiivisena merkinä voidaan pitää, että noin puolet on tähän ryhtynyt. Käytetyimmät sijoitusmuodot ovat rahastot 40 % ja osakkeet noin 20 %. Syitä on varmasti monia miksi jokainen ei ole kiinnostunut sijoittamaan ja kyselyssä vastanneille merkittävimiksi esteiksi nousivat rahan- ja tiedon puute. Useimmat mainitsivat myös ajan olevan liian rajallista, jotta pystyisi perehtymään tarpeeksi erilaisiin sijoitus tuotteisiin. Osakkeet, rahastot ja sijoitusasunnot tunnettiin parhaiten ja näitä tuotteita markkinoidaan näkyvimmin, mikä selittää kyseisen asian. Harvinaisemmat käsitteet kuten ETF tai aktiivinen ja passiivinen rahasto olivat melko tuntemattomia käsitteitä. Nuoret etsivät tietoa sijoittamisesta mieluiten netistä ja pankista, josta haetaan asiantuntija apua. Nordnet on yritys, jonka kannattaisi panostaa markkinoinnissa nuoriin, koska vain 25 % vastanneista tunnisti yrityksen. Mielestäni Nordetilla on konsepti, jolla pystyy vetoamaan suomalaisiin nuoriin sijoittajiin.

Monella nuorella on haluja ryhtyä sijoittamaan ja tämän opinnäytetyön perusteella noin puolet on aloittanutkin. Opiskelijoiden tietotaso erilaisista sijoitusinstrumenteista ja säästämisen tuotteista on kohtalaisen hyvä. Noin puolet vastaajista ilmoitti jo aloittaneen sijoittamisen ja prosenttimäärä oli sama, kun kysyttiin oletko kiinnostunut sijoittamisesta. Mitä useampi nuori kiinnostuisi ja aloittaisi sijoittamisen, olisi sillä positiivisia vaikutuksia paitsi yhteiskunnalle myös nuorelle sijoittajalle. Sijoittajan ja etenkin menestyvän sellaisen täytyy seurata mitä ympärillä tapahtuu ja opiskella markkinoita. Se mitä tapahtuu markkinoilla kotimassa tai ulkomailla voi olla ratkaiseva merkitys, miten ja mihin

kannattaa sijoittaa. Paikallaan oleva raha, esimerkiksi tilillä makaava ei hyödytä taloutta. Rahankierto on kaikkien kannalta etu, joka aktivoi taloutta tuomalla yrityksille pääomaa ja se tarkoittaa myös lisää työpaikkoja.

Pienilläkin summilla voi ryhtyä harjoittelemaan sijoittamista ja rixsit eivät kasva vielä liiansuuriksi, että menettäisi suuria summa rahaa. Monet nuoret säästävät kyllä rahaa tilille, mutta eivät halua sijoittaa esim. johonkin matalariskiseen rahastoon. Ymmärrettävästi nuorilla ei ole suuria summia ja tilille säästäminen on kaikista yksinkertaisin keino, jos varat pitää nopeasti ottaa käyttöön. Viime vuosien talouden heilahtelu ei ole antanut kovin rohkaisevaa kuvaa, että kannattaisi ryhtyä sijoittamaan varojaan. Oikeanlaisella markkinoinnilla ja koulujen tarjoamilla kursseilla sijoittamista voitaisiin tuoda nuorille helpommin lähestyttäväksi.

Tutkimuksen pätevyys (validius) tarkoittaa mittarin tai tutkimusmenetelmän kykyä mitata sitä, mitä tutkimuksessa on tarkoituskin mitata. Pätevässä tutkimuksessa ei siten saisi olla systemaattista virhettä. Tämä tarkoittaa sitä, millä tavalla tutkittavat ovat ymmärtäneet mittarin, kyselylomakkeen kysymykset. Tulokset vääristyvät, jos vastaaja ei ajattelekaan kuten tutkija oletti. Validiutta tarkastellaan siten jo tutkimusta suunniteltaessa. Tämä tarkoittaa käsitteiden, perusjoukon ja muuttujien tarkkaa määrittelyä, aineiston keräämisen ja mittarien huolellista suunnittelua sekä sen varmistamista, että mittarin kysymykset kattavat koko tutkimusongelman. (Vilkkä 2015, 193.)

Tutkimuksen luotettavuus (reliaabelius) tarkoittaa tulosten tarkkuutta eli mittauksen kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia ja mittaustulosten toistettavuutta. Tämä tarkoittaa, että toistettaessa mittaus saman henkilön kohdalla saadaan täsmälleen sama mittaustulos tutkijasta riippumatta. (Vilkkä 2015, 194.) Tutkimuksen otos on ollut tarpeeksi kattava ja molemmat sukupuolet hyvin edustettuina. Kyselyyn osallistui riittävä määrä vastaajia 233 kpl, joista miehiä oli 75 kappaletta ja naisia 148. Tutkimukseni on luotettava, koska pyrin keräämään lähteitä mahdollisimman laajalti ja ajankohtaisia. Kyselylomake laadittiin selkeästi ja ytimekkäästi, jotta vastaajat ymmärsivät, mihin ovat vastaamassa.

Kuinka tämän opinnäytetyön tavoitteissa on mielestäni onnistuttu. Valitsin aiheiston keräämistavaksi kyselyn, koska halusin saada mahdollisimman suuren otannan opiskelijoista. Määrällisellä menetelmällä uskoin saavuttavani parhaan mahdollisen uskottavat tuloksen. Pelkillä haastatteluilla olisi saanut vain muutamien henkilön mielipiteen ja Lapin AMKin opiskelijamäärä huomioiden, ei mielestäni ole riittävä määrä. Tavoittaakseni mahdollisimman laajan vastaajajoukon, tein Webropolilla kyselypohjan ja lähetin sen sähköpostilla. Vastausaikaa oli noin viikko ja niitä saatiin 223 kappaletta, joka on riittävä antamaan perusjoukon mielipiteet ja pystyin tekemään tuloksista johtopäätökset. Tuloksia tulkitseni päällimmäinen havaintoni oli se että, opiskelijat ovat kiinnostuneita sijoittamaan ja säästään, mutta opiskelijabudjetti ei anna kummoisia mahdollisuuksia. Opiskelijat pääasiassa säästävät rahansa tilille ja käyttävä säästöjään esim. yllättävien menojen kattamiseen.

Mitä tutkimuksestani mielestäni jäi puuttumaan, on sukupuolten välisten erojen tarkastelu. Esimerkiksi kuinka paljon sijoittaja uskaltaa ottaa riskiä ja yleensä ajatellaan, että miehet tekevät rohkeampia sijoituksia. Tuota olisi ollut mielenkiintoista tutkia pitääkö kyseinen yleiskäsitys paikkansa, mutta se ei tähän tutkimukseen sisältynyt. Huolimatta kyseisestä puutteesta tutkimus on tuottanut tietoa, mitä Lapin AMKin opiskelijat ajattelevat säästämisestä ja sijoittamisesta. Opinnäytetyöni on hyödyllinen esimerkiksi jollekin koulutuksia suunnittelevalle aiantuntijalle, joka haluaa tietää mikä on opiskelijoiden tietotaso erilaisista sijoittamisen tuotteista. Tämän tutkimuksen tuloksilla voidaan suunnitella tarkemmin tavoitteet, sisältö ja mitkä ovat kyseisen kohderyhmän tarpeet. Jatko-tutkimuksena esimerkiksi voisi olla, kuinka saada useampi nuori innostumaan sijoittamisesta. Nordnet voisi hyötyä tällaisesta tutkimuksesta, koska tämän tutkimuksen tulosten perusteella se ei ole kovin tunnettu.

LÄHTEET

- Erola, M. 2012. Paras sijoitus: itsepuolustus sijoittajalle. 9. painos. Helsinki. Talentum.
- Finanssivalvonta 2013. Määräaikaistili. Viitattu 18.4.2017
<http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Tuotteita/Talletukset/Maaraaikaistili/Pages/Default.aspx>.
- Finanssivalvonta 2015a. Käyttötili ja säästämistili. Viitattu 18.4.2017
<http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Tuotteita/Talletukset/Kayttotili/Pages/Default.aspx>.
- Finanssivalvonta 2015b. Osakkeet. Viitattu 10.5.2017
<http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Tuotteita/Sijoittaminen/Osakkeet/Pages/Default.aspx>.
- Finanssivalvonta 2017. Talletussuoja. Viitattu 18.4.2017
<http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Asiakkaansuoja/Korvausrahastot/Talletussuoja/Pages/Default.aspx>.
- Grapengiesser, F. 2014 Nimeni on Fabian ja olen Sharevillen kehittäjä. Viitattu 12.4.2017 <https://www.nordnetblogi.fi/nimeni-on-fabian-ja-olen-sharevillen-kehittaja/28/08/2014/>.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2013. Tutki ja kirjoita. 18., uudistettu painos. Helsinki: Tammi.
- Hyttinen, M. 2016. Luovu ajoittamisesta - tuplaa tuottosi. Helsinki. Talentum.
- Hämäläinen, K. 2014. Sijoittaminen – opas uteliaille. Pörssisäätiö. Viitattu 11.5.2017. http://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2014/08/sijoitusopas_2014_fin_final_low1.pdf.
- Kaarto, M. 2017. Näin vältät asuntosijoittamisen 5 vaarallisinta aloittelijan virhetä. Viitattu 30.5.2017. <https://markokaarto.fi/sijoitusblogi/>.
- Kananen, J. 2011. Kvantti: kvantitatiivisen opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Kokko, T. 2016 Rohkeutta peliin, nuori sijoittaja! Viitattu 15.2.2017.
<https://www.sijoitustalous.fi/artikkelit/rohkeutta-peliin-nuori-sijoittaja/>
- Koskinen, S. 2015. Viisi vinkkiä parhaimman ETF-rahaston löytämiseen. Viitattu 17.4.2017 <http://www.sijoittaja.fi/29685/viisi-vinkkia-parhaimman-etf-rahaston-loytamiseen/>.
- Nordnet. 2017a. Viitattu 18.5.2017 <https://www.nordnet.fi/super>.
- Nordnet. 2017b. Viitattu 28.3.2017 <https://www.nordnet>.

Nordnet 2016. ETF sijoittamisen perusteet –webinaari. Viitattu 17.4.2017
<https://www.youtube.com/watch?v=Uo7Fb85zBek>.

Odenwall, N. 2013. Nordnet ostaa sosiaalisen verkoston Sharevillen. Viitattu 12.4.2017
<https://www.nordnetblogi.fi/nordnet-ostaa-sosiaalisen-verkoston-sharevillen/19/06/2013/>.

Orava, J. & Turunen, O. 2013. Osta, vuokraa, vaurastu. 2. painos. Helsinki: Talentum.

Pesonen, M. 2016. Sijoituspökkari: säästäjästä sijoittajaksi. 5. painos. Jyväskylä: Docendo.

Puttonen, V. & Repo, E. 2011. Miten sijoitan rahastoihin. 5. painos. Helsinki: Talentum.

Pörssisäätiö 2017. Sijoittajan vero-opas. Viitattu 2.6.2017
http://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2017/05/Vero_opas_2017_FINAL_tarkistettu-1.pdf.

Saario, S. 2016. Miten sijoitan pörssiosakkeisiin. 14. painos. Helsinki: Talentum.

Sijoitustieto 2014. Sijoittaminen osakkeisiin – Yleistä. Viitattu 18.4.2017
<https://www.sijoitustieto.fi/sijoittaminen-osakkeisiin>.

Sijoitustieto 2015. Mitä ETF-rahastoihin sijoittaminen tarkoittaa? Viitattu 17.4.2017.
<https://www.sijoitustieto.fi/etf-rahastot>.

Talouselämä 2015. Tutkimus paljasti trendin nuorten rahankäytössä - "Uusi musta". 2015. Viitattu 17.3.2017. <http://www.talouselama.fi/uutiset/tutkimus-paljasti-trendin-nuorten-rahankaytossa-uusi-musta-6062307>.

Taloussuomi 2016. Kuluton sijoitusrahasto - Indeksirahasto ilman kuluja on totta. Viitattu 4.5.2017
<http://www.taloussuomi.fi/sijoitus/kuluton-sijoitusrahasto-indeksirahasto-ilman-kuluja-on-totta>.

Taloustaito 2016. Viitattu 18.4.2017 <https://www.taloustaito.fi/Saastolaina/Saastot/Miten-saat-talletuksellesi-parhaan-tuoton/>.

Taloustaito 2017. Viitattu 18.4.2017 <https://www.taloustaito.fi/Saastolaina/Saastot/hinnat-jo-nousussa-nousevatko-korot/>.

Tuppurainen, S 2013. 10 syytä valita Nordnet. Viitattu 12.4.2017
<https://www.youtube.com/watch?v=fzLO6UL-WOU>.

Valtiokonttori 2017. ASP-lainakanta kasvoi 2,5 miljardiin euroon. Viitattu 17.4.2017
[http://www.valtiokonttori.fi/fi-FI/Kansalaisille_ja_yhteisoille/Lainat_takaukset_ja_korkotuet/Korkotuet/ASPjarjestelma/ASPlainakanta_kasvoi_25_miljardiin_euroo\(57595\)](http://www.valtiokonttori.fi/fi-FI/Kansalaisille_ja_yhteisoille/Lainat_takaukset_ja_korkotuet/Korkotuet/ASPjarjestelma/ASPlainakanta_kasvoi_25_miljardiin_euroo(57595)).

Veronmaksajat.fi 2017. Sijoittaminen. Viitattu 2.6.2017
<https://www.veronmaksajat.fi/Sijoittaminen/>.

Vilkkä, H. 2015. Tutki ja kehitä. 4., uudistettu painos. PS-kustannus.

Väänänen, P. 2017. Näin sijoitat menestyksekkäästi asuntoihin. Viitattu 30.5.2017 <http://asuntosalkunrakentaja.fi/>.

Yle 2015. Harkitsetko ensimmäistä omaa asuntoa? Kokeile laskurilla, kuinka ASP-tili toimii. Viitattu 17.4.2017 <http://yle.fi/uutiset/3-8227554>.

LIITTEET

Liite 1. Kyselylomake

Liite 1 1 (5)

Miten nuoret kokevat säästämisen ja sijoittamisen

1. Sukupuoli *

- Mies Nainen

2. Ikä *

- 18-20
 21-24
 25-30
 Yli 30

3. Koulutusala *

- Liiketalous, tietojenkäsittely ja kulttuuri
 Tekniikka ja luonnonvara-ala
 Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala
 Matkailu

4. Työskenteletkö opiskelujen rinnalla *

- Kyllä
 Ei

5. Jos olet töissä, jääkö tuloista säästöön *

- Kyllä
 Ei

Liite 1 2 (5)

6. Oletko jo ryhtynyt sijoittamaan *

Kyllä

Ei

7. Sijoittaako perheessäsi tai suvussasi joku *

Kyllä

Ei

En osaa sanoa

8. Oletko kuinka kiinnostunut säästämisestä tai sijoittamisesta *

(1 En lainkaan, 2 jonkin verran, 3 paljon, 4 erittäin paljon)

1 2 3 4

Säästämisestä

Sijoittamisesta

9. Kuinka hyvin tunnet seuraavat sijoitustuotteet? *

(1 En lainkaan, 2 hyvin vähän, 3 jonkin verran, 4 paljon tuntemusta)

1 2 3 4

Osakkeet

Rahastot

Sijoitusasunnot

Sijoitusvakuutus

Eläkevakuutus

Maaomaisuus

Aktiivinen ja passiivinen rahasto

Liite 1 3 (5)

ETF

10. Kuinka hyvin tunnet seuraavat säästämisen vaihtoehdot? *

(1 En lainkaan, 2 hyvin vähän, 3 jonkin verran, 4 paljon tuntemusta)

1 2 3 4

Säästötili

ASP-tili

Määräaikainen tuottotili

Jatkuva tuottotili

11. Mahdolliset esteet sijoittamiselle tai säästämiselle *

Tiedon vähäisyys

Rahan puute

Kiinnostuksen puute

Jokin muu, mikä?

_____

12. Mistä etsit tietoa sijoittamisesta tai säästämisestä? *

Pankista

Netistä

Lehdet ja kirjat

Asiantuntijalta

Muualta, mistä?

_____

Liite 1 4 (5)

13. Mitkä ovat ne kolme tärkeintä kriteeriä, Kun valitset sijoitusmuotoa? *

(Rastita mielestäsi kolme tärkeintä vaihtoehtoa)

- Tuotto
- Riski
- Sijoitusaika
- Pääoman suuruus
- Vaivattomuus
- Vaivaton rahaksi muuttaminen
- Talletussuoja

14. Mitä säästämisen vaihtoehtoja käytät? *

- Pankkitili
- Säästötili
- ASP-tili
- Määräaikainen tuottotili
- Jatkuva tuottotili

Jokin muu, mikä?

- En säästä

15. Mitä sijoitusmuotoja käytät? *

- Rahastot (Käsittää kaikki rahasto muodot esim. aktiiviset, passiiviset, ETF ja yms.)
- Osakkeet
- Sijoitusasunnot (Asunto jota vuokrataan, ei omassa käytössä oleva)
- Maa ja metsä
- Eläkevakuutus
- Jokin muu sijoitusmuoto, mikä?
- En sijoita

Liite 1 5 (5)

16. Onko Nordnet tuttu * Kyllä Ei**17. Mikäli vastasit kyllä: Mitä Nordnetin palveluita käytät eniten**

(1 En käytä, 2 hyvin vähän, 3 jonkin verran, 4 käytän paljon)

	1	2	3	4
Sijoitukset (esim. osakkeet, rahastot)	☐	☐	☐	☐
☐ Arvo-osuustili	☐	☐	☐	☐
☐ Talletustili	☐	☐	☐	☐
☐ Analyysit ja uutiset	☐	☐	☐	☐
☐ Shareville	☐	☐	☐	☐
☐ Shareville (iPhone/Android –sovellus)	☐	☐	☐	☐